

Deegeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
 Telefonszám: 21-37, éjjel 20-53
IZUBOTICA, Kralja Alekszandra 7. Telefon 6-70

Noviszád, 1932. évi március hó 3

CSÜTÖRTÖK

XIII. évfolyam

52. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyedül szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
 Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

A japánok Kiang-Wannál áttörték a kínai frontot

Nem történt újabb lépés a béke felé — A Népszövetség rendkívüli közgyűlése ma tárgyalja a kínai-japán konfliktus ügyét

Párisból jelentik: A Petit Parisien genfi értesülése szerint a japánok nem fogadták el Kelly angol tengernagynak azt a javaslatát, hogy a japán csapatokat behajózzák, hanem ellenjavaslatot tettek. Az ellenjavaslat szerint

a két fél nyomban beszünteti a tüzelést és tanácskozásra ül egybe, amelyen részletesen megállapítja a fegyverszünet feltételeit.

Genfben remélik, hogy a kínaiak elfogadják a japán ellenjavaslatot. Paul Boncour tegnap nyomatékosan kérte Sató japán delegátust, hogy még a rendkívüli közgyűlés egybeülése előtt okvetlen szüntessék be az ellenségeskedést.

A béketárgyalásokra irányuló kísérletezések egyáltalán nem befolyásolják a japánok harci tevékenységét. A keddről-szerdára virradó egész éjszaka szakadatlan japán pergőtüz ostromolta Kiang-Want. A hajnali órákban jelentették a japán főhadiszállásnak, hogy

a kínaiak az éjszaka leple alatt meg-

kezdték Kiang-Wan kiürítését.

Amikor a japánok a reggeli órákban gyalogsági támadásra indultak, Kiang-Wanban nem találtak ellenállásra. A japánok akadálytalanul folytatják az előnyomulást Ta Sing falu irányában. A japánok azt állítják, hogy a szakadatlan bombázás a kínaiakat teljesen demoralizálta.

A kínaiak veszteségét a legutóbbi japán támadásokban kétezerre becsülik.

A Daily Telegraph a japán sikereket fő kép annak tulajdonítja, hogy a kimerült 19. kínai hadsereget a második vonalra vonták vissza és helyét a csekély hadi tapasztalatokkal rendelkező 18. hadsereg foglalta el.

A japán sikerek folytán

Sanghaiban igen komolyan tartják a helyzetet,

de biznak abban, hogy rövidesen megkezdődnek a béketárgyalások. Az amerikai kormány hírszerint lépéseket kíván tenni az amerikai alattvalók megvédelme érdekében, a nemzetközi telep nyugati és keleti szaka-

szán. Az engedélyes területen napirenden vannak a surlódások a japán hatóságok és a nemzetközi telep külföldi diplomatái között.

Az angol sajtó azt hiszi, hogy

az ellenségeskedés beszüntetésének legfőbb akadálya a japán presztízs-szempont,

amely törhetetlenül ragaszkodik a győzelem illúziójához és nem járul hozzá olyan megoldáshoz, amelyet a japánok meghátrálása gyanánt magyarázhatnak.

A japán hadvezetőség tegnap hivatalos jelentést adott ki a Kiang-Wan és Vuszung körül lefolyt harcok veszteségéről. Eszerint a gyalogság vesztesége 120 halott és 1030 sebesült, a haditengerészeté 115 halott és 630 sebesült. Nemzetközi körökben a kimutatást túlságosan optimistának mondják.

Tókióból jelentik, hogy

Nanking közelében a levegőbe repült egy kínai lőportorony.

Az őrsapat 110 embere életét vesztette. A robbanás okát még nem tudják.

Sanghaiból érkezett jelentés szerint a kínaiak azt állítják, hogy a tegnapi visszavonulás csupán taktikai mozdulat, mert az a veszély fenyeget, hogy a szárnyat bekerítik, sőt a Liuhoban paratett japán hadosztály el is vágja a főcsapatától.

A 19. hadsereg hivatalos jelentése szerint

a kínai tűzvonalat a heves tüzérségi tüz és a bombázás teljesen áttörte, a frontmögötti résszel való összeköttetés veszedelemben van.

A kínaiak ezért Nansiang felé visszavonulnak. Nansiang Sapej állomástól 11 mérföldnyire nyugatra fekszik, a Shanghai-nankingi vasútvonalon. A kínai csapatok itt folytatják az ellenállást.

A szkupstina tegnapi ülése

Dr. Szekulics Milán a kartellek megreformálását és az adóhátraléki revíziós javaslatnak a nép teherbírási képességeivel arányban álló meghozatalát kérte

Beogradból jelentik: A szkupstina tegnapi ülését délelőtt 9 órakor nyitották meg. A jegyzőkönyvek hitelesítése után a bori bányák ügyében az erdőügyi miniszterhez intézet interpellációt olvasták fel. Az interpellálók szerint a bánya a minisztériumhoz olyan analízist küldött be, melyszerint 100 kiló érceben csak 17-18 gram arany van, tudomásunk szerint viszont 100 kiló érceben 925 gram arany van. Kérdik a minisztert, hogy milyen időre kapott a vállalat koncessziót, melyik a pontos analízis, miért hosszabbították meg a koncessziót és igaz-e az, hogy az okupáció alatt a bánya nem működhetett.

Ezután tértek át a költségvetési vita folytatására. Gavrilovics Ottó dr. előadó rámutatott arra, hogy a 11.271.000.000-ra lecsökkentett költségvetés egyáltalán nem teher az ország lakosságára. További csökkentést nem lehetett eszközölni, mert káros hatással lett volna. Dr. Elegovics főleg közgazdasági kérdésekkel foglalkozott. Szükségesnek tartja az összes kérdéseknek szigorúan demokratikus szemlében való megoldását. Dr. Dosen Mirkó az angol parlamentárizmust ismertette és rámutatott ar-

ra, hogy a mai rezsim történelmi hivatás következménye. A január 6-i és október 3-i aktusok megmutatták azt az irányt, amelyen haladni kell.

Dr. Ivandekics Ivkovic Mirkó beszédében először dr. Angyelinovics Grgának válaszolt és kijelentette, hogy a novemberi választásokon a bunyevácok 90 százaléka leszavazott és ezzel igazolták jugoszláv érdekeiket. Beszéde további során a földadó leszállítása mellett foglalt állást. Dimitrije vic Mita volt a délelőtti ülés utolsó szónoka.

A délután fél 4 órakor kezdődő ülésen elsőnek dr. Szekulics Milán szólalt fel.

Dr. Szekulics Milan képviselő nagyhatású beszédében mindenekei előtt is leszögezi azt a tényt, hogy a kormány pénzügyi politikája reális alapokon nyugszik. Ezután kitér az egész világot érintő gazdasági változásokra, úgy a háború előtti, mint a mostani általános európai jellegű gazdasági depresszióra, majd speciálisan a Dunabánság északi részének állapotával foglalkozik. Hosszasan fejtegeti az előállott gazdasági változások okait és javaslatot tesz arra nézve, hogy az eddigi kartellrendszer kedvező formá-

ban változtassák meg. Kitér arra, hogy szükség van a cukorkartell megreformálására és arra a törekvésre, hogy az árakat általában alacsonyabbá tegyék.

Az általános elv az, hogy a népet minden olyan intézkedéstől meg kell kímélni, amely neki megterhelést jelentene.

Megemlékezik az adóhátralékok revíziójára vonatkozó törvényjavaslatról is és statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy

az ország északi részének lakossága fizette mindig a legtöbb adókat.

Beszéde végén annak a reményének ad kifejezést, hogy a pénzügyminiszter ur támogatásával sikerül az adóhátralékok revíziójáról szóló törvényjavaslat meghozatalánál tekintetbe venni a nép teherbíró képességét és ennek megfelelően állítja össze.

Utána még többen felszólaltak, majd az ülést hét órakor berekesztették. Az ülést tegnap este 9 órakor folytatták.

— **Királyi kitüntetések.** Beogradból jelentik: Ófelsége a király Grizogono Prviszlav prágai követet és Popovics Sztetiszlav nyugalmazott minisztert a jugoszláv korona rend első osztályával tüntette ki.

— **Kinevezések.** Beogradból jelentik: Ófelsége a király Pavlovics Brankót, a beogradí elsőszámu pósthivatal főnökét a noviszádi igazgatósághoz tanácsossá kinevezte. Az igazságügyminiszter dr. Mihajlovics Sztetiszlavot a pancsevói törvényszék területére közjegyzővé kinevezte.

A temerini képviselőtestület rendkívüli közgyűlése

A temerini képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott Varga János községi bíró elnöklétével, amelyen több fontos határozatot hoztak.

Azon bérlőket, akik a községi telepek bérlétével hátralekban vannak felszólítja, hogy tíz napon belül hátralekukat rendezzék, akik ennek nem tesznek eleget, azoktól a telepet elveszik és másnak adják.

Az építési bizottság tagjaivá Vida Mihályt, Kovács Józsefet és szakértőnek Blazer Fülöpöt választották. A bizottsági tagok napidíja: 2 szobás építkezéseknél tíz dinár, 2-4 szoba után husz dinár, 4 szobán felüli építkezéseknél harminc dinár.

Az adókövető bizottságba dr. Fehér Mihályt, Povázsán Jánost, és Nikelsbacher Károlyt választja. Póttagok Kovács József, Paska János és Guszmán Béla.

Harminc napos határidőt tűz ki a kiosztott háztelkek árának és telekkönyvi átírás tárgyalására a pasicevoji úti, a gosz-pogyincei úti, a tulabarai, a kálváriánál levő, a vásártéri, a nyugati temető melletti és a nyugati szélmalom melletti házhelyek ügyében. A házhelyek árát osztályozta és azok árát 3-15 dinárban állapította meg négyesgölenként.

Megbizta az építési bizottságot, hogy dolgozzon ki részletes javaslatot a vágóhíd átalakítására.

A sztrigyurgyevoji dobroljác telepen tíz uccai lámpát szereltet fel a község.

A kosárfonó szövetkezetnek a képviselőtestület próbaképpen két hold földet enged át. Pénzbeli segítyt a község anyagi helyzetére való tekintettel nem adhat.

Az ujonnan alakult Radnicski sportklub pálya iránti kérvénye ügyében egy határozat, hogy a vásártéren levő TTC pályát használja mindkét egyesület. A pályahasználati bér tekintetében egyezzen meg a két egyesület.

Tudomásul veszi, hogy az előjáróság Szirig részére három tenyészkanat vásárolt 2100 dinárért. Felhatalmazza az előjáróságot, hogy a noviszádi kiállításon három tenyészbikát vásároljon. Tudomásul veszi az előjáróság jelentését, hogy két kiseleztezt tenyészbikát eladott 5750 dinárért.

A báni hivatal átíratára, amelyben a községek részére tenyészmenek beszerzése alkalmával hozzájárulást biztosít, egy határozat, hogy a község nem vásárol, azonban a helybeli létenyésztes szakosztály által beszerzendő menek eltartásához hozzájárul.

A szirigi telepesek tenyészállatai részére Szirigen istállót épít. Ezzel szemben a telepesek kötelezik magukat, hogy apaállataikat eltartják a község hozzájárulása nélkül.

A báni hivatal, a képviselőtestület múlt év szeptemberben egy napidíjasi állás rendszeresítéséről hozott határozatát megsemmisítette azzal, hogy a meglévő hivatalnokok elegendők a munka elvégzésére.

A báni technikai osztály által elrendelt csapadékmérő állomást a gyümölcsösben állítja fel.

A báni hivatal rendeletére a község kifizeti a Szirigen és Sztrigyurgyevon furtkutak többletét, 1440 dinárt.

Flamann Jakab esküdt indítványára a képviselőtestület kimondja a második községi orvosi állás és egy baba állás megszüntetését.

Az országos földmunkásszövetség helyicsoportja a szegény iskolásgyermeknek ingyenebédvel való ellátására, pénzbeli támogatást kért. A képviselőtestület egy bizottságot alakított a segélyezés azonnali megkezdésére. A bizottság tagjai lettek Majoros Pál, Tóth Ferenc, Kovács József, Péter Ferenc, Varga János községi bíró és Bosnyákovich Pál iskolaigazgató. A bizottság feladata haladéktalanul intézkedni egy vagy több konyha felállításáról és a költségvetésben előirányzott összeg keretén belül a segélyezést azonnal megkezdni.

A szirigi telepesek községi pótdójk

Mi nem sikereket arattunk!

Az

„ORION“

7050 sz. készülékünk utolérhetetlenül vezet

5+1 lámpás amerikai Midgett kivitelű készülék
Abszolút selektivitás (3 árnyékolt rácsú cső)
Ornamentikátlan modern európai vonalak!
Antenna nélkül dolgozik!

Nem amerikai lámpák!

Finommivű felépítés. Stabil, üzembiztos

Egygomb kezelés!

Hullámhossz 200—2000 méter

A nap bármely szakában vehetők külföldi állomások! Kényelmes részletfizetésre is kapható!

Kizárólagos képviselet

Noviszád és környéke részére:

„ORIENT“-Rádió Novisad

Tekintse meg
kírákatunkat!

A Népszövetség rendkívüli közgyűlése miatt szünetel a leszerelési konferencia

A konferencia főbizottsága valószínűleg a jövő héten folytatja munkáját

Genfből jelentik: Grandi olasz külügyminiszter és a leszerelési konferencián részt vevő több delegátus tegnap elutazott Genfből. Ez a körülmény arra mutat, hogy a leszerelési főbizottság ezen a héten már nem tart ülést.

A konferencia hivatalos munkájának megszakítása összefügg a Népszövetség ma kezdődő rendkívüli közgyűléseivel, amit tudvalevőleg a japán-kinai konfliktus ügyében hívtak össze.

Berlinben kedden este gramofonlemezre vették fel Gerhardt Hauptmann newyorki Goethe előadását és azt este tizenegy órakor valamennyi német leadó gramofonon közvetítette

A német állomások leadását a Dunabánságban is kitűnően lehetett venni — A technika újabb érdekessége a rádióban

Mindazok a rádióelőfizetők, akik kedden éjszaka német állomást hallgattak, igen kellemes és érdekes meglepetésben részesültek. A német rádióállomások ugyanis Berlinből gramofonelőadást közvetítettek, ennek a gramofonelőadásnak azonban az volt a külön érdekessége, hogy alig pár órával előbb vették fel az eredeti beszédet viaszlemezre és azt máris közvetítették.

Kedden délután öt órakor, európai idő számítás szerint este nyolc órakor, Gerhardt Hauptmann, a hírneves német író, a newyorki Columbia egyetemen nagy előadást tartott a Goethe centenáriummal kapcsolatban. Az előadásban Gerhardt Hauptmann Goethe életéről és munkásságáról beszélt és az előadás este nyolc órától fél tizenegyig tartott. Gerhardt Hauptmann előadását a legnagyobb amerikai rádióvállalat is közvetítette és ezt a közvetítést rövid hullámhosszon közvetlenül Berlinnek adták le. Németország most valósággal Goethe lázban van és hóna polkra tervezték a Goethe jubileum megtartását és így természetes, hogy a német kö-

zönség igen nagy érdeklődést tanúsított Gerhardt Hauptmann newyorki beszéde iránt. A baj csak ott volt, hogy a közvetítés híre csak későn érkezett meg, úgy hogy a német rádióállomások nem iktathatták műsorukba a közvetítést.

A berlini rádióállomás vezetősége gondolt tehát nagyot és merészet: az egész beszédet viaszlemezekre vette fel és rövid pár óra leforgása alatt máris elkészítették a lemezeket, amelyek azután ismét leforgathatták Hauptmann nagy előadását.

Este tizenegy órára már el is készültek a lemezek és a berlini állomás gramofonleadását ekkor valamennyi német leadó kényelmesen átvehette. Így történt azután, hogy egész Európában — s természetesen nálunk is — három órával a beszéd elhangzása után, este tizenegy órakor már tisztán és minden zavar nélkül lehetett hallgatni Gerhardt Hauptmann nagy newyorki előadását.

1930-tól kezdődő öt évre való elengedését kéri,

mivel ugyanerre az időre a pénzügyminiszterium összes állami adójuk fizetése alól felmentette őket. A képviselőtestület a kérvényt leveszi a napirendről azzal, hogy az előjáróság a legközelebbi ülésen terjessze be, hogy számszerűleg mennyit tesz ki ezen adó és

keresztülvihető-e a mentesítés anélkül, hogy ezáltal a többi lakosság pótdójkja ne emelkedjen.

Eichard József és társai a prekosz mögötti bányát kéri husz évre bérbe évi hat métermázsa buzáért haltenyészet céljára. Husz év után a haltenyészet teljes felszerelésével

a község tulajdonába megy át. A képviselőtestület a kérvénynek helyt ad.

Az interpellációk keretében Kovács József képviselőtestületi tag kérdést intézett Lambics Jovan községi jegyzőhöz, hogy igaz-e azok a hírek, hogy a községi bírót, a jegyzőt és adóügyi aljegyzőt mindenféle koholt vádakkal illették a felettes hatóságnál. Lambics jegyző válaszában kijelentette, hogy ezek a hírek sajnós igazak. A vizsgálólat folyamatban van és amit azt befejezik, a feljelentőket a képviselőtestület tudomására hozza, hogy ellenük a bünvádi feljelentést megtehesse. A képviselőtestület a vizsgálólat tudomásul vette.

Ezzel a közgyűlés este fél nyolc órakor véget ért.

Világgazdasági disparitás

Szinte közvéleménnyé vált, hogy világválság van, melynek orvoslása tulesik az egyes nemzetek hatáskörén. A világválság okáról azonban még mindig nem alakult ki egységes vélemény. Laval francia miniszterelnök washingtoni útja előtt rádióüzenetében arra hívta fel a figyelmet, hogy a világválság orvosságát még senki sem ismeri. Henry Ford viszont abból indulva ki, hogy ő a minimális munkabért, mely a háború előtt napi 2 dollár volt, a háború után 5, majd 1926-ban 6 dollára emelte és hogy vállalatai minden munkabéremelés után még jobban felvirágoztak, az európai államok válságának orvoslására azt javasolta, hogy a munkaadók az ő példáját kövessék. Javaslataira az események 1929-ben rácafoztak. Válságra fordult a gazdasági helyzet az Egyesült Államokban is. Nem emelték tovább a munkabéreket. Sőt ellenkezőleg, az acéltröszt pl. egyszerre 300,000 ember munkabérét szállította le.

Henry Ford gondolatmenetében a hiba az, hogy összetéveszti az okot az okozattal. Ugyanis nem azért virágozott Amerikában a gazdasági élet, mert folyton emelték a munkabéreket, hanem megfordítva. És nem is önként emelték a munkabéreket, hanem azért, mert folyton több és több munkásra volt szükségük. Inkább azt lehetne mondani, hogy a bevándorlás megkönnyítésével mérsékelni kívánták a munkabéreket. Henry Ford saját elhatározásából csupán azt tette, hogy a legjobb munkásokat választotta ki és természetesen ezeknek magasabb munkabért is kellett fizetnie. Mihelyt azonban munkanélküliség következik be és a munkások százezrei, csak hogy kenyérhez jussanak, alacsonyabb munkabérekért is hajlandók munkába állni, hasztlalan hirdeti bárki a magasabb munkabérek üdvös hatását, mert mindenkit nem lehet ennek a gondolatnak helyességéről meggyőzni és ha csak néhány munkaadó leszorítja a munkabért, a példát mindenki követni kénytelen, hogy versenyképességét el ne veszítse.

Lord Melchet az európai ipari termelés racionalizálását, Loucheur Páneurópat és Le Troqueur az európai államok gazdasági szövetségét propagálta. A három javaslat között gazdasági szempontból nincs lényeges különbség. Mindegyik abból indult ki, hogy az agrárállamok iparosodási törekvései, illetve a folyton emelkedő védővámok idézték elő a világválságot. Ez a megállapítás is az ok és okozat összetévesztése, mert az agrárállamokat a világválság kényszerítette arra, hogy iparkodjanak. Kényszerítette az által, hogy agrártermékeiket nem tudták exportálni. Ha az agrárállamok ledöntենék a vámsorompókat, a helyzet még rosszabbra fordulna, mert az agrárállamokban megállanának az ipari üzemek, parlagon maradnának a mezőgazdasági területek és minimumra szállana a fogyasztóképesség úgy, hogy még a gazdaságilag fejlettebb ipari államok olcsóbb termékeit sem tudták megvásárolni.

Mi tehát a világválság oka, illetve mi az oka annak, hogy épen a világválság közepette kellett a világgazdasági életet a vámsorompók emelésével és újabb vámsorompók felállításával korlátozni? Erre a kérdésre könnyen megfelelhetünk, ha a mai gazdasági helyzetet összehasonlítjuk a régivel és levonjuk az összehasonlítható helyzetkép tanulságait. Régebben a termelés minden államban egyaránt primitív volt, a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem tudtak eleget termelni. Alacsony volt az életszínvonal, de mindenki munkához juthatott és azért nem volt nemzetgazdasági válság. És minthogy az egyes nemzetek akadály nélkül cserélhették ki egyenértékű kezdetleges áruikat, nem volt világválság sem. A múlt század elején azonban az ipari forradalommal egy nagy gazdasági átalakulás folyamata indult meg, az ipari termelés mechanizálása folytán az ipari és agrárállamok termelésének évenként és fejenként számított értéke között disparitás állott elő, mely a háború előtt lassabban és a háború után rohamosan fokozódott, míg 1929-ben elérte tetőpontját. Ez a világgazdasági disparitás maga után vonta az agrárállamok eladósodását, hitelük és fogyasztóképességük folytonos csökkenését és az agrárállamoknak ez a válsága válságba sodorta az ipari államokat is. A háború előtt az ipari államokban a termelés értéke évenként és fejenként 240 dollár volt, az agrárállamokban harmad annyit, 1929-ben az ipari államokban 800 dollárra emelkedett a termelés értéke, ellenben az agrárállamokban 80 dollár maradt. Ha a virágzó világgazdasági élet az áruk csupán 10 százaléka kicserélését tételezi

fel, ez az ipari államokban 80 dollárnak felel meg és ezt az agrárállamok nem képesek importálni, míg termelésük egész értéke nem több 80 dollárnál.

Ebből az összehasonlító helyzetképből világosan kitűnik, hogy a világválság egyetlen oka a világgazdasági disparitás, mely 1929-ben az egy a tízhez való arányával elérte a maximumot, úgy hogy az agrárállamoknak ipari államokká való átalakulása most már elkerülhetetlenné vált. Voltaképpen a gazdasági frontnak ez az elkerülhetetlen átcsoportosítása már javában folyamatban van. Csupán az a baj, hogy nem történik elég öntudatosan és elég rendszeresen és hogy ennek a természetes folyamatnak mindkét részről háborús jeleket kölesönöznek. Így például nem indokolt, hogy az agrárállamok oly árukat is vámsorompókkal sújtanak, melyeket nem nélkülözhetnek és hogy exportprémiumokat nyújtanak és viszont a hitelező ipari államok részéről indokolatlan, hogy a hiteleket hirtelen megvonják és hogy szintén vámsorompókat emelnek annak ellenére, hogy fizetési mérlegük aktív. Ezek a retorziós vámsorompók nem indokoltak. Mindenesetre azonban arra figyelmeztetnek, hogy mi se importáljunk semmit, amit nélkülözhetünk és hogy fogyasszuk lehetőleg azt, amit magunk termelünk, még ha termékeink egyelőre drágábbak és rosszabbak is. Az ipari államok is agrárállamok voltak és nincs kizárólagos joguk a magasabb kultúrfokra.

Erthető, hogy a termelők egyik oldalról sem mondanak le szívesen a megszokott fogyasztópiacokról és hogy küzdenek a régi kapcsolatok fenntartásáért, mert a gazdasági front átcsoportosítása nem egyszerű feladat. Viszont nem szabad elfelejteni, hogy a világgazdasági élet sorvadása nyomán virágzó nemzetgazdasági élet faldad és hogy a gazdasági életnek ezt a differenciálódását a gazdasági puritás helyreállítása után virágzó nemzeti államok még hatalmasabb integrációjá fogja követni a vámsorompók teljes ledöntésével. Ezenfelül egyenletesebbé is te-

hető a gazdasági front átcsoportosítása azáltal, hogy az utódállamok gazdasági szövetségbe tömörülnek kifelé magasabb és befelé mérsékeltbb védővámokkal. Lassabb lenne az átalakulás, de máról holnapra különben sem lehet ipart teremteni és az esetleges hátrányokat a nagyobb gazdasági területek előnyei kiegyenlítenék. De akár önállóan, akár gazdasági szövetség keretében kell az iparosodás kérdését megoldani, mindennek előtt hitelképességre, vállalkozási kedvre és belső fogyasztópiacra van szükség, aminek megteremtése minden nemzetnek önálló feladata.

Végezményben ez a gondolatmenet odavezet, hogy világválság van ugyan, amint van bizalmiválság és hitelválság, de azért a saját válságát minden nemzet csak saját hatáskörében orvosolhatja. A világgazdasági front átcsoportosítása sem a nemzetek összességének egységes feladata, hanem az egyes nemzetek külön feladatainak összessége és azért egyetlen nemzet sem térhet ki az elől, hogy akár egy gazdasági szövetség keretében, akár teljesen függetlenül nemzeti gazdasági programot állítson fel saját gazdasági életének felvirágoztatására. Ez a tétel az ipari államokra is vonatkozik. A különbség csupán az, hogy az ipari államokban a gazdasági front átcsoportosítása az agrárállamok iparosodásával szemben azt a feladatot jelenti, hogy célszerűen felhasználják a nemzeti tőkének és munkának azt a néhány százalékat, mely eddig exportáru termelt. Ez egyszerűbb feladat és többféleképpen oldható meg. Kereshetnek új exportpiacot; áttérhetnek oly áruk termelésére, melyeket eddig importáltak; megjavíthatják a lakáviszonyokat azáltal, hogy a kulturigényeknek nem megfelelő lakások kiürítését záros határidőhöz kötik; általában nagyobb súlyt helyezhetnek a minőségi termelésre; hasznos közmunkákat hajthatnak végre és végül leszállíthatják a munkaidőt. De ezek a különféle lehetőségek is csak azt bizonyítják, hogy önálló nemzeti gazdasági program adni a legnagyobb világgazdasági válság közepette is nemcsak lehetséges, hanem kötelesség is.

Orbán Ignác

Newyorkban a múlt héten ismét nagy tüntetés volt, amelynek résztvevői a háborús adósságok teljes eltörlését kívánták.

Londonban épül a világ legragyogóbb bankpalotája

A majolika, mozaik és márvány színes tobozódása a palota, melynek a pincéjében ezer millió font értékű aranyrud fér el

Londonból jelentik: Az angol bank új épülete, melynek építése a befejezéshez közeledik, a világ legragyogóbb és ledrágább bankpalotája lesz. Ablakkeretei kovácsolt bronzból készültek. A tetjét fedő majolika lapok darabonként 2 shilling 6 pennybe kerültek. Az épületben lefektetett vörösréz villamoshuzalok hosszúsága meghaladja a kétszáz mérföldet.

A pincék padlózatát gránit föld, oldalfalait fehér majolika lapok, a gépek és készülékek alumíniumból készülték.

A főcsarnok padlózatának mozaikján egy művész két évig dolgozott. A csarnok mennyezetét egyenként öt tonna súlyú fekete márványból készült két óriási oszlop tartja.

A díszterem berendezése bármelyik királyi palotájával vetekszik.

A pincéjében egyszerre ezer millió font értékű aranyrudat lehet elhelyezni. A Rothschild család már előre külön helyiséget bérelt a bankban a családi ékszerek elhelyezésére.

Szines szallag az írógépen

Felelet a mondolatra

Egyik barátomtól minap levelet kaptam. Kedves öregem! Így kezdte. Finoman gépelt levél, finoman és pazarul leírt meglepetésekkel benne. Valamikor együtt szenvedtük át a vándorlások minden letört ambícióját, a esődöt mondott nagy tanulmányokat, Szentától Szuboticáig, Szuboticától Becskerekig és Becskerekéről retur. A maturán kétszeri nekifutás után egyikünk végzett, a másikunk elvérzett. Aztán fejvesztetten rohant minden tovább a maga zürzavaros útján. Ó is, én is, a világ is. Többet nem láttuk egymást. Néhány nappal ezelőtt életjelt adott magáról. Az ember már azt hitte — és teljes joggal hihette — hogy végzett és érett barátja azóta már régen a „diploma“ felé gravitál. Nem. A levélben ezeket írja: Irodában vagyok! Ügyvéd-tojás. (Sajátságos.) Dolgozom, végre dolgozhatom, nagyon jó érzés, lélekmelegítő a mai világban. Iroda! Nagyszerű dolgom van. Valamikor pedig már minden reményt feladtam... satöbbi. — Istenem. Annyi vád éri az új fiatalokat, annyi szemrehányás, annyi kézlegyintés intézi el egyszersmindenkora őket, a jövőjüket és energiátlan jelenüket illetően. Ez történik a baloldalon. És milyen biztatás záporzik a jobboldalról? — Semilyen. Semilyen, mert amit nevezhetnénk talán elismerésnek, az is — szájalom, sajnálkozás, meg nem értés.

Az élet viharzik. Képletesen mondva, az élet ma és mindenkor, vihar volt. Az élet görbe tükörből visszatükröző felhős égbolt. Igazi arcát sose mutatja meg, a szépet is eltorzítja, a rutat sem mutatja szépek, a esufót is csak olyannak állítja be, mint a szépet. Az ég nem mindig borus, a vihar nem mindig dönt ki fákat. Tehát volt idő, amikor napsütésben néztek görbe tükörbe azok, akik azt mondják: mi szép időt élünk.

Elvakultak. Hisszük, hogy ezekután csak vérvöröset, feketefoltos életet tapasztalhattak azokban, akik borus időben néztek bele a torztükörbe és fény nem lévén, meg is látták magukat benne. Ez a különbség a mult és a jelen között.

Barátom, egyszer, ha napsütésben nézel a görbe tükörbe, a következő generációnak ezt mondd majd: mi éltünk szép időket! Mert csak egy pillanatig éljünk szépet már is letompul bennünk a negyedszázados rutság, már is elfeledjük a vádat, amit ránk olvastak, de ugyanakkor talán már mi vádolunk, mi szájalozunk, mi sajnálkozunk, ahogy rajtunk sajnálkoznak ma mások.

Barátom, mondolatra felelek. Nem neked. Nem sok közöd van hozzá. „Nagyszerű dolgod van.“ Dolgozhatsz! Napragyogás ma, dolgozni. Nem neked felelek. Azoknak, akik történetesen még nem láttak „napfényt“ még nem jutottak abba a stádiumba, hogy így kiálthassanak fel: irodában vagyok! Munkában vagyok! Műhelyben vagyok!

Mért vádolnak, vagy mért vádoltak téged Barátom és benned a görbetükör viszatetsző ifjai zürzavarát? Micsoda hangszullyal vetted papirra, micsoda hanghordozással írógép fölé bukott néma torkodban „micsoda energiával, ujjongással, micsoda éljennel köszöntött, lelkiismeretedbe köszöntő étellel és élni akarással, ezt: Dolgozhatom!

Barátom, aki így, aki ilyen halottnak hitt, élettelen ür felett is, élettől lelkendezve kiáltod bele a balpártiak fülebe győzelmedet a tespedtség felett... — egymagadban vitted ki az összesség győzelmét. Egymagadban hordod a lepergett borsót, amit az összességre hánytak, egymagadban éled azt az ambíciót, amit az összességtől vittak el és egymagadból sugárzod ki mindazt, ami az összességet fűti: dolgozni! Dolgozni és élni az életért! — Ez a felelet a mondolatra.

Bencz Boldizsár.

Kedden a késő esti órákban meghall Tamarinszki Velinka a becskereki tilokzatos rabló- gyilkossági merénylet áldozata

**Mangó János beismerte a gyilkosságot és azt mondja,
hogy teüet bosszúból követte el**

A Reggeli Ujság tegnapi számában első nek jelentette, hogy Becskereken kedden az esti órákban a Kállai-féle gabonarakárban réres merényletet követtek el Tamarinszki Velinka 42 éves munkásnő ellen, akit támadója egy súlyos falapáttal szinte a felismerhetetlenségig összevert. A gyilkosságról és annak újabb fordulatáról a következő értesítést kaptuk: A súlyosan megsérült munkásasszonyt még kedden este beszállították a becskereki közpórházba, ahol 8 óra után műtétet hajtottak végre rajta. sérülései azonban olyan súlyosak voltak, hogy este fél kilenckor az áldozat kiszenedett. Halála előtt az ágyánál álló detektívnek még meg tudta mondani, hogy támadójában Mangó János 20 éves munkást vélte felismerni.

A rendőrség az asszony vallomása után nyomban megindította a nyomozást a gyanúsított Mangó János után és több vendéglőben is kijelentették, hogy Mangó ott volt és ivott. A késő esti órákban Mangó Jánost öccsének, Mangó Nándornak lakásán sikerült is megtalálni.

A fiatalember könyvet tartott a kezében s mikor a rendőrök beléptek a szobába, úgy tett, mintha buzgón olvasna. Mikor azonban kihallgatták, egész testében remegett és hozzátartozói is beismerték, hogy előzőleg legalább egy félórát a könyv mellett, anélkül, hogy lapozott volna.

A detektívek nyomban házkutatást tartottak és ez meglepő eredménnyel járt. A konyhában eldugva egy véres sált találtak és Mangó ruháján is több friss vérfoltot fedeztek fel. Mangót ezután beszállították a rendőrségre, ahol Marjanovics Petár bünyügyi rendőrtisztviselő azonnal megkezdte a vádlott kihallgatását.

Mangó eleinte tagadott, a bizonyítékok sulya alatt azonban

megtört és bevallotta, hogy a gyilkossá-

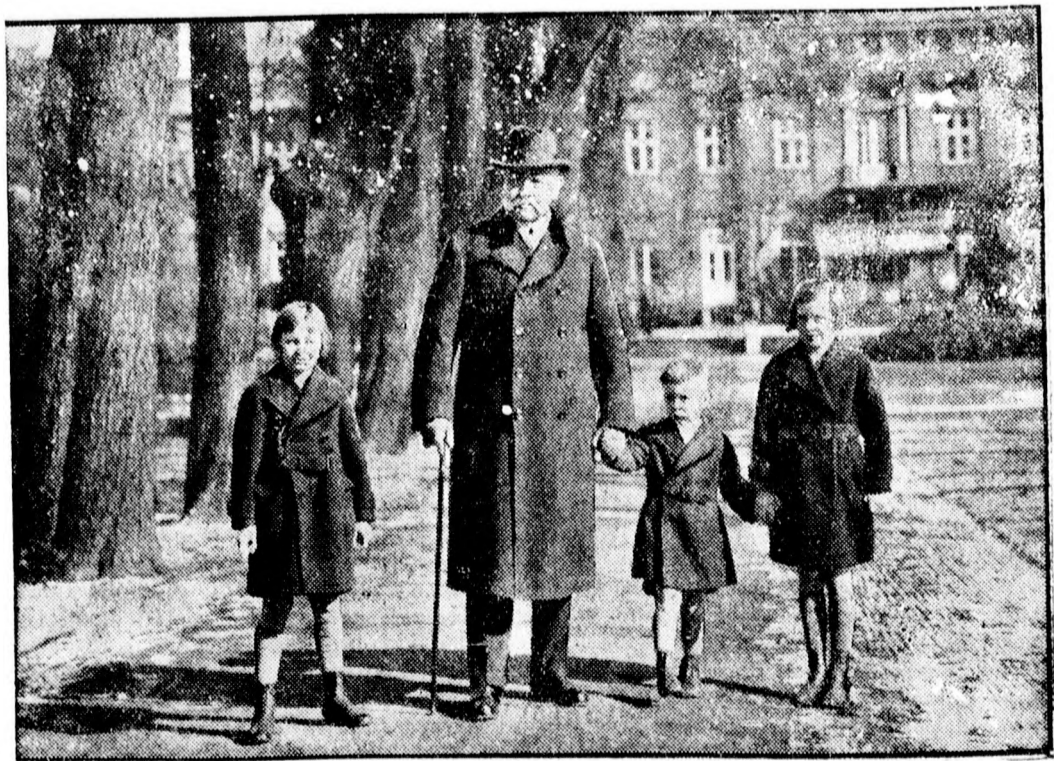
got ő követte el. Elmondotta, hogy régebben a Kállai-féle gabonarakárban dolgozott, ahol Tamarinszki Velinka ellenségesen viselkedett vele szemben, állandóan bosszantotta és az ő közbenjárására boesátották el állásából.

Tegnap ismét a gabonarakárban járt és munkát keresett, az asszony azonban gyonyolódott vele, s kijelentette neki, hogy itt ugyan nem kaphat munkát. Ekkor bosszúból elhatározta, hogy az asszonnyal végezni fog. Tapasztalatból tudta, hogy az asszony munka után a bezárt raktárban egyedül szokott megvacsorázni. Ezért már a délután folyamán, midőn Harmath Gusztáv raktárnok néhány percre eltávozott a raktárból, beosont s az emeleten a zsákok mögé elbújt. Midőn este az asszony bement a raktárba, hogy vacsoráját elköltse,

mögéje lopódzott és egy falapáttal egy másulán mintegy tizenhat-tizenhétszer Tamarinszka Velinka fejére sújtott. Többre nem emlékszik, csak azt tudja, hogy az egyik ajtón át sikerült kilopóznia. Tagadja azt, hogy az asszonyt kárakaria volna rabolni.

A rendőrség tegnap az áldozat lakásán is házkutatást tartott és megállapította, hogy az asszony gazdaságáról elterjedt hírek valótlanok. Tamarinszki Velinka lakásán még csak ágy sincsen és a munkásnő odahaza régi pokrócokon aludt. Az áldozatnál mindössze 6 dinár készpénzt találtak és egyelőre nem tudni, hogy a gyilkosság idején volt-e nála több pénz is. Mindenesetre gyanus körülmény az, hogy a gyilkos a véres eset lezajlása után több kocsmában is megfordult és mintegy 200 dinárt elköltött.

A rendőrség tegnap folytatta a nyomozást s az asszony holttestét a délután folyamán felboncolták. A gyilkost előreláthatólag ma adják át a törvényszék fogházának.

A német birodalmi elnök, mint magánember. Hindenburgról, a német birodalmi elnökről készült ez a felvétel, amely Hindenburgot unokáival ábrázolja.

Három évre ítelt a pancsevői bíróság egy Jarkováci gazdát, aki tolvajnak gondolta a hozzá betérő szomszédját és lelőtte

Pancsevőről jelentik: A pancsevői kerületi törvényszék tegnapelőtt foglalkozott Banduly Milenkó felesége, Angyelka és szolgájának Kojics Rádónak a bűnügyével. Mind hármat emberöléssel vádolták, mert a vád szerint Jarkovác községben még a múlt év novemberében meggyilkolták szomszédjukat Prijics Zsvikót. A gyilkosság napján Bandulynál körülbelül 7000 dinár volt s miután az udvarába betérő Prijicsot nem ismerte fel, hanem azt gondolta, hogy tolvaj, revolveréből lövéseket adott le rá. A szerencsétlen szomszédot halálos lövés találta és a becskeréki kórházban meghalt. Prijics halála után az egész faluban nyíltan beszéltek azt a meg nem engedett viszonyt, amely Prijics és Bandulyné között fennállt. Ez a verzió aztán azt a véleményt keltette, hogy Banduly, mivel tudott a szerelmi viszonyról, szándékosan gyilkolta meg Prijicsot.

Ezek az újabb adatok a néhány héttel ezelőtt kezdődött tárgyalást meghosszabbították úgy, hogy csak most került a sor az ítéletre. A pancsevői kerületi bíróság tegnapelőtt mondotta ki az ítéletet első fokon, mely szerint Banduly Milenkót három évre ítéli, míg a másik két vádlottat, Bandulyné és Kojicsot felmentette a bűnrészességi vád alól. A védők, Knezzevics és Boskovics, felebbezést nyújtottak be és kérték Banduly felmentését, mert szerintük Banduly önvédelemből követte el a gyilkosságot.

Mikor a tolvaj kiált fogdmeget

Négy hónapi fogházra ítelték az itebeji gőzmalom éjjeli őrét, aki minden megmozdíthatót elvitt az üzemen kívül álló malomból

Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszék büntetőtanácsa tegnap vonta felelősségre Horváth György kereskedőségét, akit azzal gyanúsítottak, hogy az elmúlt év október 19-én éjszaka behatolt az itebeji üzemen kívül álló gőzmalomba és onnan egy gépszíjat elloptott. Rajta kívül még Vucovcics Dragoszláv, a malom éjjeli őre ült a vádlottak padján, aki tulajdonképpen Horváthot feljelentette, de akiről kiderült, hogy ő maga is résztvevő a lopásokban.

A tegnapi tárgyaláson az a meglepő fordulat állott elő, hogy a lopásokat tulajdonképpen a feljelentő maga követte el és Vucovcics Dragoszláv, aki az üzemen kívül álló malom éjjeli őre volt, egyes helyiségekből mindent elloptott, úgy hogy csak a csupasz falak maradtak meg. A bíróság a tanúk kihallgatása után Horváthot felmentette, míg Vucovcicsot négy hónapi fogházra ítélte.

A Duna jéghegyel feljese elzártak a külvilágtól egy romániai várost

Elfogyott a világítóanyag és az élelmiszer

Bukarestből jelentik: A Duna deltája és a Fekete tenger között fekvő Sulina várost a jégtorlasz három nap óta teljesen elzárta a külvilágtól.

A várost éhínség fenyegeti, mert nem lehet megközelíteni.

A petróleumkészlet teljesen elfogyott és a város két nap óta sötétségben van. Küldönc útján két vagon lisztet és egyéb élelmiszereket kértek, de az élelem odaszállítása teljesen lehetetlen.

Amerikai banditák elrabolták az oceánrepülő Lindbergh ezredes huszónapos kisfiát

A rendőrség eddig nem jutott a gyerekrabló banditák nyomába

Newyorkból jelentik: Ismeretlen tettesek tegnap elrabolták Lindbergh ezredes 20 hónapos kisfiát. Az eset Amerikában óriási felháborítást keltett, egyrészt mert az oceánrepülés hőstét Lindbergh ezredest világszerte ismerik, másrészt, mert

az emberrabló banditák garázdálkodása az utóbbi időben rendkívül elszaporodott Amerikában.

Hoover elnök néhány nappal ezelőtt külön leiratot intézett az illetékes hatóságokhoz és felhívta a figyelmüket az utóbbi időben rendkívül elszaporodott emberrablás-esetekre.

A rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást a kisgyermek elrablói után, eddig csekély eredménnyel. Valószínű, hogy a banditák nagyobb összegű váltságdíjat fognak követelni Lindbergh-től, kinek apósa mint ismeretes, egyik leggazdagabb dollármilliomosa Amerikának.

Béla Crkva közelében a mezőkön egy gazdátlan kocsiban két holttestre bukkant a mezőőr

A rendőrség már le is tartóztatta a tetteseket

Béla Crkváról jelentik: Még február 25-én a kustilyai mezőőr észrevette, hogy a mezőn egy gazdátlan kocsit vonszolnak a lovak céltalanul. Mikor odament, hogy megnézze nincs-e valaki a kocsiban, megdöbbenve látta, hogy a kocsi padozatán két holttest fekszik. Azonnal Kustilyba sietett és értesítette a rendőrséget. A rendőrség nyomban kiszállt a helyszínre, ahol megállapították, hogy a két meggyilkolt Balan Milán és vadházas társa, Paraszkeva. Erélyes nyomozást indítottak, amelynek során a gyanu Nika Milánra és Balan Virgiliára

irányult, a meggyilkolt Balan Milán rokonaira. A gyanúsítottak elváltak adósodva és abban reménykedtek, hogy ha elteszik láb alól Balan Milánt, az örökség rájuk marad. Ezért Balant és vadházas társát meggyilkolták, majd a kocsiba fektették őket és hogy a gyanút elhárítsák, a kocsival körülbelül hat kilométerre hajtottak Jablankától, majd a lovakat és a kocsit magára hagyták, ők pedig visszatértek Jablankára.

Mindkettőjüket a belacrkvai törvényszékre kísérték és a nyomozást tovább folytatják ellenük.

Lassu enyhülés várható, csapadékkal

Középeurópában a szárazföld belsejéből jövő légáramlatok hatása alatt az időjárás még derült, száraz és hideg jellegű, ellenben

a Földközi tengeren és az Adria partvidékén, a melegebb déli légtömegek lecsapódásokat idéztek elő.

Középeurópában, a derült idő folytán érvényesülő hőbesugárzások következtében a nappali felmelegedés az 1–2 fokot meghaladta, viszont az éjszakai tetemes hőkiugrázás folytán reggelre a hőmérő helyenként a –18 fokra süllyedt.

A középeurópai meteorológiai állomások tegnap délelőtt kiadott jelentése szerint, a legközelebbi 24 órában délnyugat felől felhősödés és lassu enyhülés várható. Csütörtökön a déli részekben csapadék már lehetséges eső, vagy hó alakjában.

Nem kerül stáleriális bíróság elé a budapesti sógorgyilkos

Budapestről jelentik: Boros István ügyetemi hallgatót, aki vasárnap hajnalban vitatkozás közben revolverrel agyonlőtte Eperjessy István fővárosi tanácsjegyzőt, kedden átszállították a törvényszék fogházába. A királyi ügyészség már döntött is ügyében. Eszerint

Boros István gyilkossági bűnügyét a rendes bíróság tárgyalja,

minthogy a gyilkos elmeállapotának megvizsgálása szükségesnek mutatkozik.

A családi dráma tragikus áldozatát Eperjessy Istvánt ma délután 3 órakor temetik.

Sztarakanizsai krónika

Teleki Lajos sztarakanizsai szabó házában az elmúlt napokban kéménytűz keletkezett. A tűz lehatolt a konyhában levő kéményajtóig, amely fából volt és kigyulladt. A tűz átterjedt a kis ajtó közelében levő ruhatartóra, amelyen sok kész ruha függött. Teleki az égő ruhák fojtó szagára lett figyelmes, de a ruhákat már nem lehetett megmenteni. A kár mintegy 5000 dinárt tesz ki. — Az elemi iskolák igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek állandóan dézmálják a központi iskola fáját. — A szentai ármentesítő társulat a tiszai töltést tekintettel az előrelátható nagy olvadásokra és a Tisza áradására, erősíti és emeli. A munkálatokon résztvevő kocsik tulajdonosainál felülvizsgálták a járhatóleveleket, valamint a lovakat és 27 gazdánál rendellenességet tapasztaltak. Az eljárás megindult. — A sztarakanizsai vadásztársaság az elmúlt hét folyamán nagymennyiségű mérgezett vért és húst szórt el a határban, hogy az igen nagy számban elszaporodott varjúkat és hollókat pusztítsa. Felhívják a lakosság figyelmét arra a körülményre, hogy ezeknek az elhullott állatoknak a húsát mérgezett és azokat tilos felvenni használati célra. — A rendőrség rendeletet adott ki, amelynek értelmében tüzeset alkalmával mindenki köteles vizszállítással és a kutak átengedésével a tűzoltók segítségére lenni.

— Nagy érdeklődés nyilvánul meg a szuboticei Népkör kabaréja iránt. Szabó Marci rendezésében teljesen új műsorral szombaton este kilenc órakor ismét kabaréelőadás lesz a szuboticei Népkörben. A vidám est iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mivel azon a legjobb szuboticei színészek és műkedvelők szerepelnek. A műsorra tüztől bohózatokban, párjelenetekben és énekszámokban Raczkó Ilus, Dörfler Piri, Deutsch Janka, Garai Béla, Szabó Marci, Köhalmi Pál, Csányi Lajos és még több kitűnő műkedvelő lép fel. Jegyek a Krécsi féle könyvkereskedésben előre válthatók.

A ráckevei gyilkos ellen halálos ítéletet hozott a statáriális bíróság

Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága tegnap délelőtt tíz órakor kezdte tárgyalni Tichy Arpád gyilkossági bűnügyét. A terem zsúfolásig megtelt, a folyosón és a bírósági épület környékén nagy tömeg várta a tárgyalásról kiszivárgó híreket.

A tárgyalás megnyitása után Székely tanácselnök bejelenti, hogy a rögtönítélő bíróság a tárgyalást megkezdi. A hivatalból kirendelt védő kifogást emel a rögtönítélő bíróság illetékessége ellen. A tanácselnök a kifogás ellenére elrendeli a tárgyalás megtartását.

A vádlott személyadatainak felvételekor kiderült, hogy Tichy Arpád 1907. januárjában született és román állampolgár.

A vádlott kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát.

Elmondja, hogy múlt év októberében alkalmazták a közjegyzői irodában irnoki minőségben. Január elsején felmondtak neki, mert 95 pengő hivatalos pénzt elkártyázott. Ekkor támadt az a gondolata, hogy a közjegyzői irodából fog pénzt szerezni. A gondolat mindinkább megerősödött benne, így érkezett el a február 23-án, amikor elhatározása tetté érlelődött.

A faskamrában magához vette a fejszét, a Wertheim szekrényt akarta felfeszíteni vele. Észrevétlenül hatolt be a szobába, amikor hallotta, hogy jön valaki. A közjegyző volt.

Elbújt az ajtó mögé és amikor Miklós Zsigmond a szobába lépett, rásújtott a fejszével.

Dulakodni kezdett, a közjegyző szobáról-szobára menekült, ő pedig mindenütt nyomában volt, közben hátulról többször a fejére sujtott. A közjegyző a rodahelyiségben összeesett. Ekkor még tovább ütötte, majd a hálószobában megmosta a kezét. Amikor visszatért az irodahelyiségbe észrevette, hogy

a közjegyző felült a földön és hörög. Erre újból előkapta a baltát és az élével rásújtott.

Miklós Zsigmond elterült a földön és megszünt mozogni. Tichy újból visszament a hálószobába, megmosta a kezét és a baltát. Ezután az irodahelyiségben magáhozvette az áldozat pénztárcáját, megkereste a Wertheim szekrény kulcsát, belemarkolt a pénzbe és a zsebébe dugta. Ekkor látta, hogy mindenütt vérnyomok vannak a szobá-

ban. Hogy a nyomokat eltüntesse gyűjtött és elégette a lakásban talált iratokat.

Háromnegyed tíz óra volt, amikor hazakereszt. A baltát a faskamrában a fal alá dugta, a pénztárcát is ott rejtette el, de előzőleg kivette belőle a tíz pengőt. Ezután megvacsorázott és lefeküdt. Reggel a tejesasszony mesélte, hogy mi történt a közjegyző irodájában.

Másnap délelőtt kinalgatták, de elbocsátották.

Észrevették ugyan, hogy a mandzsettáján vérnyomok vannak, de azt mondta, hogy az orra vérzett.

A gyűjtogatást csak azért követte el, hogy eltüntesse a gyilkosság nyomait.

Egyáltalán nem gondolt arra, hogy a tűz elterjedhet és a ház leég. Az elnök ezután megmutatta Tichynek a bűnjeleket. A vádlott összeesett, eltakarta az arcát és mélyet sóhajtott.

A bíróság ezután a nyomozást végző csendőröket hallgatta ki, majd az orvosszakértők mondták el szakvéleményüket. E szerint

Miklós holttestén hatvankilenc sebet találtak.

Hat seb volt halálos. Tipikus szurási sérülések is voltak a holttesten. Tichy itt megjegyezte, hogy kést nem használt, tetestársa nem volt, egyedül gyilkolt. Az orvosszakértők szerint

a gyilkos nem szenved és a gyilkosság elkövetésekor sem szenvedett szabad elhatározóképeségét kizáró betegségben és teljesen beszámítható.

Ezután az ügyész mondtotta el vádbeszédét. A büncselekményre semmi mentség sincs,

halálbüntetést kér.

A védő felszólalása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

A bíróság fél nyolckor hozta meg ítéletét, amelyben csak a gyűjtogatás ügyében mondtotta ki magát illetékesnek és ebben hozott

halálos ítéletet.

Az ítéletet valószínűleg még az éj folyamán végrehajjták.

Érdekes, hogy maga Tichy Arpád is, az utolsó szó jogán halálbüntetést kért, mert mint mondtotta legalább kevesebb lesz az ember.

Vakmerő betörők behatoltak dr. Bugarszki Nenád szombori közjegyző lakásába és csak akkor menekültek el, amidőn a közjegyző több puska-lövést adott le rájuk

A rendőrség keresi a felleseket

Szomborból jelentik: Vakmerő betörés történt tegnap éjszaka dr. Bugarszki Nenád szombori királyi közjegyző Kralja Petra uca 22. szám alatti lakásában. Dr. Bugarszki éjszaka fél egy óra körül

arra ébredt, hogy a lakás udvar felő-

li részén éktelen vasesörömpölés hallatszik, utána pedig óvatos léptek közeledtek az ebédő felé.

A közjegyző azonnal felkelt és átkiabált a másik szobába és felébresztette ott alvó fiait. Bugarszkiék fegyűjtötták a vil-

lányt, azonban a másik szobából még mindig zajt hallottak. Erre dr. Bugarszki lekapt a falról vadászfegyverét és egymásután több lövést adott le a másik szoba felé. A betörők erre a hátsó konyhaajtón keresztül, amerre jöttek is, elmenekültek.

Dr. Bugarszki fiaival együtt ezután átment a lakás udvari részébe, ahol a betörők jártak, akiknek arra már nem volt idejük, hogy bármit is magukkal vigyenek.

A hátsó konyhaajtón hatalmas vasrud van, amelyet keresztbe szoktak tenni az ajtón, az elmúlt éjszaka azonban csak a vasrudat tették keresztbe, de nem erősítették meg. Így történt, hogy amikor a betörők a konyhába hatoltak, a vasrud nagy esörömpöléssel a földre zuhant és felébresztette dr. Bugarszkit.

A közjegyző nyomban értesítette a rendőrséget, amely szigorú nyomozást indított a betörők után, eddig azonban eredménytelenül. Megállapította a nyomozás, hogy a betörők a szomszédos házban keresztül szöktek meg, mivel a ház este bezárt kapuját tárva-nyitva találták.

Mennyi a hiány a szubotical vágóhid pénztárában

A Szubotica város vezetősége által küldött bizottság felülvizsgálta a vágóhidi ügykezelést és munkájáról jelentést tett a polgármesteri hivatalnak. A város vezetőségtől nyert értesüléseink szerint nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy az elszakított hivatalos pénz összege túlhaladja a kétszáz ezer dinárt, miután a bizottság nem fedezett fel nagyobb hiányt. Megállapították, hogy 1928. óta folytak a visszaélések, az előző években azonban teljes rend volt a vágóhidon. A város vezetősége most a vágóhid könyveit és az ügyre vonatkozó iratokat áttette a bírósághoz. Vuicsics Marko vizsgálóbíró tegnap megkezdte a letartóztatottak kihallgatását.

A noviszádi törvényszék vizsgálóbírája a telepl be öröszövetkezet letartóztatott tagjai közül ketlöt szabadlábba helyezett

Megirtuk, hogy a noviszádi rendőrség az Adamovics telepi betörőbanda ügyét áttette a noviszádi ügyészségre, ahol a vizsgálóbíró megkezdte a letartóztatottak kihallgatását. A kilenc letartóztatott közül eddig már ötöt kihallgattak. A kihallgatások folyamán a noviszádi törvényszék vizsgálóbírája eddig Torma és Zupanacot engedte szabadlábba a letartóztatottak közül.

A noviszádi semmitőszék új tárgyalást rendelt el dr. Sola és társai ügyében

A noviszádi semmitőszék egy héttel ezelőtt foglalkozott dr. Sola karagyorgyevoi állami ménes igazgatója és a ménes több tisztviselőjének ügyével, amelyben — mint ismeretes — a noviszádi törvényszék dr. Solát másfél évi börtönbüntetésre, míg a ménes többi tisztviselőinek egy részét kettőtől öt hónapig terjedő elzárásra ítélték, más részét pedig felmentették.

A semmitőszék tegnap hirdette ki ítéletét ebben az ügyben, amely szerint dr. Sola bűnösségét csak három pontban állapítja meg, míg a többi pontokban részben elveti a vádat, részben pedig megsemmisíti az ítéletet. A semmitőszék dr. Sola és a többi tisztviselő ügyében új tárgyalás megtartását rendelte el.

ÉRTEKTŐZSDE ZÁRLATOK

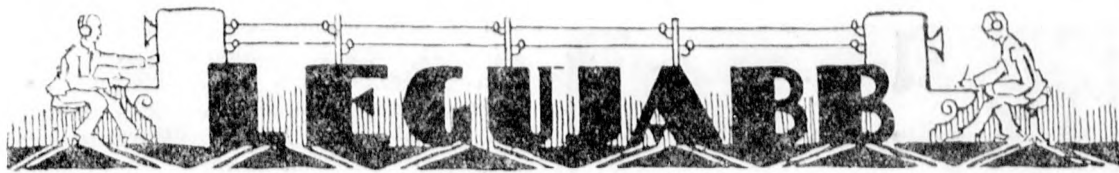
A dinár árfolyama. Budapest 10.02—10.10, Bécs 12.29—12.41, Prága 58.425—58.325, Berlin 7.42—7.46, Liverpool. Irányzat: Tartott. Buza március 5 sh 5.625, május 5 sh 8.50, július 5 sh 11.

APOLLOBAN

A b ő r e g é r

(Die Fledermaus) Johann Strauss bűbajos operettje

ANNY ONDRA parádés szerepe! Többi főszereplők: Georg Aleksander, Svetislav Petrović, Hans Junkermann Oskar Jima. Kísérő műsor: A legújabb Fox Journal

Mangó János, a becskerekai gyilkos tegnap este bevallotta, hogy kirabolta meggyilkolt áldozatát

Az elrabolt pénzt és arany karikagyűrűt Mangóék disznóóljának teteje alatt megtalálta a rendőrség

Becskerekről jelentik: Tamarinszki Velinka munkásnő meggyilkolása ügyében a becskerekai rendőrség tegnap délután is folytatta a nyomozást, mert a gyilkos tagadása ellenére is minden jel arra vallott, hogy a gyilkos ki is rabolta áldozatát. A rendőrség tegnap délután újabb és alapos házkutatást tartott Mangóék lakásán és ez a házkutatás meglepő eredményre vezetett.

A sertésól teteje alatt a cserepek között megtalálták az elrabolt pénzt, 1400 dinárt, ezenkívül pedig az áldozat arany karikagyűrűjét.

rűjét.

A bizonyítékok sulya alatt a gyilkos az esti órákban teljesen megtört és bevallotta, hogy rablási szándékból előre megfontoltan gyilkolta meg Tamarinszki Velinkát. Az elrabolt 1400 dinárt és az áldozat arany karikagyűrűjét a sertésól teteje alá rejtette, mert azt hitte, hogy itt nem fogják megtalálni.

A rendőrség a maga részéről a nyomozást így csaknem teljesen befejezte és a gyilkost ma már át is adják a törvényszéknek.

Tizenkét évi fegyházbüntetésre ítélte a noviszádi törvényszék Gáspár Sámuel glozsáni földművest, aki négy késszurással megölte Kukucska Andrást

Az ítélet ellen Gáspár felebbezett

A noviszádi törvényszék ötös büntetőtanácsa tegnap délelőtt 9 órára tűzte ki Gáspár Sámuel glozsáni földműves gyilkossági perének tárgyalását. A tárgyalóterem már jóval az ülés előtt megtelt az érdeklődők nagy tömegével, akik között igen nagy számban glozsániak is megjelentek. A büntető tanács elnöke dr. Belajcsics Vladimir törvényszéki elnök volt, a vádat Radulovics Száva államügyész képviselte, míg a védelmet dr. Aradszki Mita noviszádi ügyvéd látta el. A tárgyalásra a vádlotton és a károsult Kukucska Márán kívül a törvényszék, kilenc tanut idézett be. Ezek a következők: Kriska Gyura, Párkányi Pál, Pagács Szamuilo, Tomán György, Jakus György, Kopesok István, Mravik Pál, Zahorec Pál, valamennyien glozsáni földművesek és Hiba János glozsáni csendőrkáplár.

A szükséges formalitások után a bíróság ismertette a vádiratot, amely szerint a vádlott a múlt év október 15-én előre megfontolt szándékkal négy késszurással megölte Kukucska Antal glozsáni gazdálkodót. A kritikus estén együtt ittak az egyik kocsmában, ahol szóváltásba keveredtek, összeveszték és haraggal váltak el egymástól. Gáspár ekkor elhatározta, hogy meglesse Kukucska, amikor az hazafelé megy és a sötétben leüti. A kocsmából rövidesen eltávozott és Kukucska lakásának közelében elrejtőzött. Amikor Kukucska megjelent, Gáspár előlépett a rejtkehelyről. Itt veszekedésre, majd rövidesen verekedésre került a sor. A dulakodás alatt Gáspár kést rántott elő és azzal Kukucska ballapockájára tájkán négy szurást ejtett. A szurások olyan veszélyesek voltak, hogy Kukucska rövidesen a helyszínen kiszenvedett. A vádirat a büntetőtörvénykönyv 167. paragrafusának 2. pontjába eső büncselekmény elkövetésével vádolja Gáspárt. A törvény ebben az esetben életfogytiglani — mint legsúlyosabb — vagy legalább 7 évi fegyházbüntetést — mint legenyhébbet — ír elő.

Gáspár, kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a terhére rótt büncselekményt elkövette, azonban tagadja, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal követte el.

Allandóan civakodott Kukucskaival, aki egy ízben megfenyegette őt és testvérét, hogy leszámol velük.

A gyilkosság napján együtt volt néhány barátjával az egyik kocsmában, ahol

Kukucska sértő kifejezésekkel illette. Nem gondolt arra, hogy leszámol Kukucskaival.

Dr. Belajcsics elnök többször figyelmezteti a vádlottat, hogy

vallomása nem egyezik meg a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával

és hogy most egészen más színben akarja feltüntetni az esetet. Gáspár azzal védekezik, hogy a vizsgálóbíró előtt tett vallomását felolvasták neki és ő aláírta anélkül, hogy megértette volna, mit olvastak neki fel.

A vádlott ezután elmondja, hogy este 7 óra tájban sógornőjéhez ment és utja abban az utcában vezetett el, ahol Kukucska háza van. Már annyira sötét volt, hogy csak öt-hat lépés távolságra lehetett látni. A lámpa alatt haladt el, amikor mintegy tizenöt lépés távolságról hallotta, hogy Kukucska rákiált:

— Hé sógor, hát te vagy az?

Amikor úgy tizenöt lépés távolságra ért Kukucska házához, szembe jött vele Kukucska. Láttá, hogy kezében tart valamit és

amikor mellé ért felemelte kezét, hogy rá-sujtszon. Ekkor megijedt, előkapta botját és rá-sujtott Kukucska kezére, amely erőltlenül lehullott. Birokra keltek, miközben érezte, hogy Kukucska bicskával megszurja a lábát. Erre előkapta a zsebében levő kést, amelyet rendesen magával szokott hordani és amikor Kukucska fölébe akart kerekedni, egymásután háromszor belészurt a vállá felett a hátába.

Még hallotta, hogy Kukucska utánakiált:

— Hol van a bicskám? Add ide a bicskám!

Azután nem hallott semmit. Kukucska otthagya, hazament és anélkül, hogy feleségének valamit is mondott volna, megmosta a kést és véres ruháját, majd lefeküdt és rövidesen elaludt.

Arra nem is gondolt, hogy Kukucska megölte. Ezt csak másnap tudta meg, amikor Hiba János csendőrkáplár a csendőrségen megmondta neki.

A vádlott kihallgatása egészen délig tartott, amikor is a bíróság megszakította a tárgyalást és folytatását délután 3 órára tűzte ki.

A délutáni tárgyaláson a tanukat hallgatta ki a bíróság. A tanuk egyike sem látta a gyilkosság lefolyását. Valamennyien csak arra nézve tudtak felvilágosítással szolgálni, hogy Kukucska és Gáspár nem éltek tulságosan rossz viszonyban és csak néha voltak közöttük kisebb-nagyobb nézeteltérések. A tanuk mindegyike enyhítő vallomást tett Gáspárra nézve. Kukucska Antal felesége kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy férje nem élt rossz viszonyban Gáspárral. A vádlottól férje meggyilkolásáért 1500 dinár kártérítést, gyermekei eltartására pedig

Hírek

1932

Március

3

CSÜTÖRTÖK

Időjárás. (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése). Az egész ország területén erős fagyok voltak, északon derült a többi vidékeken borult idő volt. A hőmérsékleti minimumok a következők voltak: Zajecvár mínusz 26 fok, Szarajevó mínusz 15. Noviszádon tegnap délnél mínusz 2 fokot mutatott a hőmérő.

Időjósítás. Éjjelen át továbbra is fagy várható, a Duna völgyében erős kosavával, nappali hőemelkedéssel.

— **Tanári előléptetések.** A közoktatásügyi miniszter az alábbi tanárokat léptette elő egy fizetési fokozattal: Medenica M. Mirkót, a szuboticeai leánygimnázium igazgatóját, Vojnic Tuncics Iván szuboticeai, Trvdkovic Pavle noviszádi, Vorguesin Gavra becskerekai és Sztarovic Danica pancsevői gimnáziumi tanárokat.

— **Kereszt a nagyváros felett** címmel ma, csütörtökön este 8 órai kezdettel a noviszádi Habag-ház nagytermében filmelőadás lesz, amely a berlini evangélikus egyház életét mutatja be az evangélikus hívőknek. Az előadás látogatása ingyenes.

— **Milyen előadások után adnak illeték kedvezményt.** A pénzügyminisztérium közlése szerint csak oly művészi és oktató előadások jegyei részesülnek illetékkezdményben, amelyek rendezői a közoktatásügyi minisztériumtól bizonyítvánnyal rendelkeznek. Illetékmentességben nem részesülhet semmiféle mozgóképelőadás, sem olyan előadások, melyeket tánc követ.

— **Halálozás.** Csányi István bácskapolnapi plébános életének 54. áldozó papságának 29. évében a múlt hó 24-én elhunyt. Temetése szombaton volt Bácskapolnán. Csányi István ismert szombori család sarja.

Nemes tánciskolájában

Ma, csütörtökön VENDÉGEST

Teljes zenekar

Fűtött terem

— **A Kereskedelmi és Iparbank r. t. Noviszád,** a következők közlésére kért fel bennünket: Az őszi pánik alkalmával safejainkat az utolsó darabig igénybevéttük, miert is pánicszobánkat kibővítettük egy új 62 rekeszes safe-blokkal. Ékszeres, bizto-itási kötvények és egyéb értékek tűz- és betörésmentes megőrzésére pánicszobánk kiválóan alkalmas. Rekeszek évi 200 dinártól feljebb ismét bérelhetők.

— **Elmarad páter Vazul szuboticeai Népkönyhája javára tervezett előadás.** A szuboticeai műkedvelők ma délután előadást akartak rendezni páter Vazul gyermeknépkönyhája javára. Az előadás közbejött okok miatt elmarad.

— **Amikor areszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt,** amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnemés kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

20.000 dinárt követel. Az ítéletet a bíróság belátására bizza.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza, majd hosszas tanácskozás után kihirdette ítéletét, amelyben Gáspár Sámuel 12 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a vádlott védője utján felebbezett, míg az államügyész három napi gondolkodási időt kért az esetleges felebbezés bejelentésére.

Bankett a világűrben

Aki péntekről szombatira virradó éjszaka 1 órakor bekapcsolta a rádióját és csak találmányra keresgél az éterben, különös „leadásnak” lehetett tanuja. Francia, svájci, belga és cseh állomásokról vidám beszélgetés, poháresengés, ének, zene egybemosódó hangjai hallatszottak, pohárköszöntők, az egyik — mondjuk — Toulouseben hangzott el, erre Genfből jött a válasz, végül a csehországi Kattowitzből köszöntö meg egy meghatott hang az ünneplést. Tíz és tizezer mér földes távolságokban összecsendültek a poharak, zugott az éljenzés, esattogott a taps. Mi ez? Mint valami bankett a világűrben, olyan volt az egész.

Ez is volt, valóban. Pénteken éjszaka ünnepi vacsorára ültek össze Lyon, Toulouse, Brüsszel, Juan-Len Pins, Genf és egyéb rádióállomások bemondói, bemondónői és rádióalkalmazottai, hogy megünnepeljék a kattowitzi rádióállomás speakerének négy esztendősi szolgálati jubileumát. Ez a speaker arról nevezetes, hogy rádióelőadásokat tart a francia irodalomról és levelezésben áll hallgatóságával úgy, hogy hallgatói kérdéseket intéznek hozzá írásban, ő pedig felel rádióban. A banketten résztvevő állomások össze voltak kapcsolva és így anélkül, hogy láthatták volna egymást, mégis „a legkedélyesebb hangulatban” maradtak együtt a vacsora résztvevői „a késő éjszakai órákig”, mint a társasvacsorákról szóló tudósítások mondani szokták. A bankett terme ezuttal tehát maga a világűr volt, az egyes asztalok ezer és ezer kilométerre voltak egymástól, de azért az egyik „asztaltól” itt is csak átszóltak a másikhoz. Bizony jó volna, ha a bankett ilyenformáját általánosítani lehetne, márcsak azért is, mert „asztalonként” ezer meg ezer kilométernyire vannak egymástól és az egyik asztaltól nem vágthatják a másikhoz a — borosüveget.

Tuzifa, kocsz, kocszen
legolcsóbb és legjobb
Vinkovics faterlepen Novinad, Futoski put (korház mellett). Telefon 22-57

BACSI HIREK:

Az ipartestület vasárnap megtartott közgyűlésén a következő vezetőséget választották meg: Elnök Warnusz Antal, pénztáros Hermann Antal, titkár Hornyák Imre.

A bácsi Takarékpénztár február 29-re kitűzött és nagy érdeklődéssel várt közgyűlését, amelytől a takarékvételes tisztázását várták, a báni hivatal engedélyével bizonytalan időre elhalasztották.

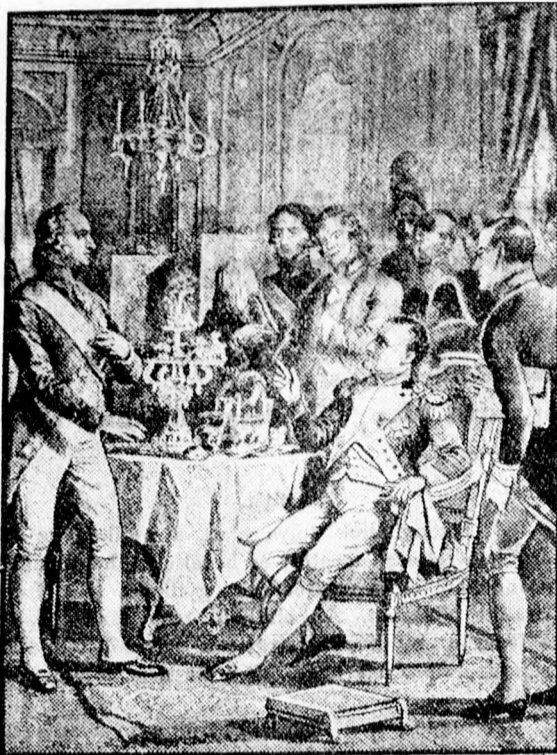
A kényszeregyezés alatt álló bácsi Takarékpénztár, amely — habár a kényszeregyezés értelmében csak március végén volna köteles kifizetni hitelezőinek első részletét — március előtt 10 százalékot fizetett ki és most újabb 5 százalékot fizet ki betéteseinek.

Az első tavaszi vásár március 14-én lesz megtartva, amelyre vérszentes helyről szabályszerű járattal mindennemű állat felhajtható.

— A piac vége. Bácsból jelentik: Jagmonszi Mihajló orosz menekült plávna lakos hétfőn — bácsi piac lévén — kukoricát hozott be eladásra. Kukoricáját el is adta és piac után beült az egyik kocsmába, ahol alaposan beszélt a kapott pénzből. Egészen estig mulatott és akkor részeg fővel nem Plávna felé, hanem a bácsi vásártér felé indult el szánkóján. A vásártéri Mosztonga hidon túl a sötétben nem látta az utat és szánkóstól belezuhant egy gödörbe, amelyet vályogkészítéskor ástak. Ejjel a rendőrfőnök akadt rá körülbelül ötven lépésnyire szánkójától félig megfagyva. Ugy látszik a gödörből kímászt és elindult Bács felé, de utközben elesett. A rendőrfőnök behozta a község-házára. Egyik lova elpusztult a gödörben, a másikat a rendőrök kiszabadították.

A rendőrök szidalmazásáért egy hónapra ítélték egy bajmoki földművest. A szuboticeai járásbírósgon Jovánovic Predrag büntetőbíró tegnap egy hónapra és 500 dinár pénzbüntetésre ítélte Gál János bajmoki földművest, mert 1929 márciusában megátadott és szidalmazott két rendőrt. A vádlott a tárgyaláson ittasságával védekezett.

— Szenzációs kalapok, ingek, Fuchsnál.

A Göthe jubileum alkalmából érdekes feleleveníteni ezt a képet, amely azt a jelenetet ábrázolja, amidőn Göthe mint Szász-Weimar állami minisztere 1806-ban Erfurtban Napoleon császárral találkozik. „Göthe nagy ember” — mondotta Napoleon a beszélgetés után.

MOZI

Denevér

Anny Ondra új hangosfilmje a noviszádi Apollóban

A noviszádi Apolló tonkinó tegnap mutatta be a sajtó részére Strauss Johann örökszép operettjének filmváltozatát, a Denevért. Alig pár hete mutatta be az Apolló a Nebántsvirágot és szinte még fülünkbe halljuk csengeni azt a kedves muzsikát és látjuk Anny Ondrát a Nebántsvirág főszerepében és az Apolló igazgatósága máris új Anny Ondra filmmel kedveskedik, amikor a Denevért mutatja be. A régi operettek feledhetetlenül kedves és bájos hangulatát jölesőn hintik magukból ezek a filmek, amelyek az egykor oly híres és ma is élő sikert jelentő operettek felelevenítik. S most hogy Anny Ondrát a Denevér címszerepében láttuk, megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy ez a film mindenképpen egyenrangú a multkori filmoperettel és Anny Ondra ebben a filmben is gazdag bőséggel tárja elénk mindazt a hamvas és kedves bájít, üde egyszerűséget, amely a multkori játékát is jellemezte. A Denevér elmúlt évtizedek legelőjét, színét és hangjait vetíti filmre és a szereplők tökéletesen bele tudták magukat élni szerepükbe. Anny Ondra mellett Petrovics Szeptiszláv, a noviszádi közönség kedvence lép fel és ad pompás alakítást. Rajtuk kívül még Georg Alexander és Hans Junkermann játszanak kitűnően.

Az új filmoperettet Fox hangos filmzurnálja előzi meg, amely az egész világból érdekes és friss események képeit hozza. Az új műsort ma mutatja be az Apolló.

Szenvedélyek vihara

Lilka mozi bemutatója

Emil Jannings művészte messze kimagasló abból a repertoárból, amit az utóbbi évek során megismert filmszínészek nyújtottak.

Emil Jannings egyénileg és magasnívójú teljesítményei szerint is a világ legjobb

drámai színésze. Az ő filmjeiben happy end lett a szomorúság, szánalom a társadalom elbukott vagy botladozó többsége iránt, akiket megdöbbentő életigazsággal elevenít meg egy embernek mélyes érzésörvényekből felbukó fájdalmasan eltorzuló arcával.

Specialitásként érkező filmjei talán kivételesen egyedül képviselik a drámai műfajt, ami, ha nem lesz több Emil Jannings, elveszti közönségét.

Emberségén semmi sallang, lélekbemarakoló harcában emberarc vonaglik. Agitáló művészet ez, a társadalom ezer problémáját orvosló mütökés. Utmutató, hova kell a sürgős segítség, melyik lélekmélységből kiált fel a lezuhant, meneküléstkereső ember.

A tragédiáknak a hőse a szenvedély viharában sem lázad. A társadalmi rend megalkuvást nem tűró igazságszolgáltatása nem ismer könyörületet. Így lesz Emil Jannings nagyszerű és felejthetetlen alakításából felebezés az emberi erkölcsbíráskodás drámai szigora ellen, amit mi, polgári morál gyűjtőnév alatt féltve őrizünk.

Bármennyire sablonszerű legyen Emil Jannings filmjeiben az emberi nyomorúság, művészetének teljes klaviatúrájából gazdag kifejezőerőt szolgált meg. Elmondhatjuk az új teljesítményének sajtóbemutatója után: a Lilka moziban a szezon legszebb és maradandó értékű ujdonságát vetítik.

t. c.

„Durmitör” film ismét Noviszádon

Február 15-én mutatta be a noviszádi Odeon mozi a „Durmitör” turista filmet. E minden tekintetben sikerült filmet a Fruska Gora turistaegyesület szerezte be propagandacéljából. Tekintve azt, hogy a film noviszádi bemutatójáról — az idő rövidsége folytán — a közönséget nem lehetett kellőleg értesíteni, azért a rendezőség elhatározta, hogy a filmet megegyszer Noviszádra hozza és e hó 8-án délután 5 és este kilenc órakor mutatják be ismét az Odeon tonmoziban, mérsékelt helyárak mellett. A film időközben végigjárta az egész Dunabánságot és mindenhol nagy siker koronázta az első ilyeszerű jugoszláv film bemutatóját.

— Március 18-tól kezdve érdekes szokolóadásokat közvetít a beogradi rádió. A noviszádi szokolszövetség közművelődési osztálya elhatározta, hogy a szokolizmus megteremtőjének Tirs Miroslavnak centenáriuma alkalmából a szokolokkal kapcsolatban kulturális előadásokat rendez amelyeken egyrészt a szokolok fontosságát, másrészt pedig a szokoloknak a csehszlovák állam megteremtésében végrehajtott közreműködését ismertetik. Az előadásokat a beogradi rádióstudióban fogják megtartani és az előadók között az ország minden részéből a szokol legkiválóbb kultüremberek vesznek részt. Az első előadást dr. Fuchs Ljubisa ljubljani szokolvezető tartja. Noviszádról dr. Mrvos Nikola orvos és Malin Franja publicista tartanak előadásokat.

— Kitűnően sikerült a horgosi mükedvelők műsoros estje. A horgosi mükedvelők vasárnap műsoros estét rendeztek a Reiss féle moziateremben. Az előadás kezdetében egyfelvonásos bohózatok és balettok kerültek bemutatásra. A balettokban Dénes Zsuzsának és Gyurinak, valamint Reiss Ernának volt nagy sikere, míg a bohózatokban Varga Ica, Fancz Viktor, if. Hosszu József, Fodor Márta, Renich Olli, Hegedüs Mándi, Hosszu Mancsi, Hegedüs Dóri, Lacbó Mancsi, Renich Cica, Zenzer Dundi, Zabos Imre, Celqta Piri, Varga Ilonka és Varga Mihály arattak sikert. Az estén dr. Holló Oszkár ügyvéd szellemesen konferált.

— Füzöket, melltartókat méret szerint legolcsóbban készít: Fischer és Fia, Novi Sad.

— Ideiglenes kuratorium vette át a becskereki pravoszláv hitközség vezetését. Becskerekről jelentik A pravoszláv egyház új alkotmánya szerint a hitközségek eddigi vezetéségeit feloszlatták és új választanak a helyükbe. Becskereken a hitközség vezetését ideiglenesen kuratorium vette át, amelynek elén Sztákies Zsárko esperes áll.

KÖZGAZDASÁGI

Leszállítják a szesz és pálinka állami fogyasztási adóját, míg a bornál a bányai és községi fogyasztási adót csökkentik

Szeszközpontot létesítenek Beogradban — A motoroknál használt benzint szeszszal kell keverni — Április elsejére tervezik az új fogyasztási adóról szóló törvény életbeléptetését

Beogradból jelentik: Öfelsége a király, mint ismeretes, ukázzal felhatalmazta dr. Gyorgyevics Milorád pénzügyminisztert, hogy törvényjavaslatot terjesszen a szkupstina elé a fogyasztási adótörvény megváltoztatásáról.

A javaslat szerint

a bor állami fogyasztási adója ezentul is ötven dinár száz literenként vagy kilónként.

A 18 százaléknál nagyobb alkoholtartalmu borok ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a szesz és ezek után hektoliter fokként fizetik az állami fogyasztási adót. A fogyasztási adót a fogyasztónak kell megfizetnie. Kivételt képeznek azok a kereskedők, akik maguk is bortermelők, ezeknek azonban minden év november huszadikáig be kell jelenteniük az általuk termelt bor mennyiségét.

A bányai és községi fogyasztási adók

Ez év április elsejétől kezdődőleg

a bányák csak 50 dinár fogyasztási adót szedhetnek száz literenként

a bányák területén eladott bor után. Ez év július elsejétől a községi fogyasztási adó sem lehet több száz literenként száz dinárnál.

Gyümölcshozások után sem a bányák, sem a községek nem vehetnek ki sem-

miféle járulékot.

Azok a földművesek, akiknek nincs szőlőjük, házi szükségletre bányai és községi fogyasztási adómentesen vásárolhatnak ötven liter vagy ötven kilogram bort, de csak azzal a feltétellel, hogy a bort magától a teremtől vásárolják.

Eddig a bányai fogyasztási adó száz literenként 100 dinár, a községi pedig 100—250 dinár között változott. A törvényjavaslat szerint az állami fogyasztási adó ugyan megmarad az eddiginek, a bányai és községi fogyasztási adókat azonban tetemesen leszállították.

A szesz állami fogyasztási adója eddig mezőgazdasági szesz után 24, ipari szesz után pedig 28 dinár volt hektoliter fokként. Az új javaslat szerint az állami fogyasztási adó a mezőgazdasági szesz után 14, az ipari szesz után pedig 18 dinár lesz hektoliterfokként. A nagykereskedőknek leendő szesz után a régi és új fogyasztási adókülönbséget visszafizetik, ha ezt 1932 május elsejéig kérik.

A bányai fogyasztási adó 7, a községi pedig 10 és 12 dinár között változott. Az új törvényjavaslat szerint a bányák és a községek nem szedhetnek a szesz után több fogyasztási adót, mint hektoliterfokként 5 dinárt. A bányáknál ez év április elsején, a községeknél pedig július elsején lép életbe ez az új rendelkezés.

A szeszszal központ alapítása

A szeszszaltermelőknek e törvény élet-

belépése után harminc napon belül Beogradban eladási központot kell alapítaniok. Miután a törvény április elsején lép életbe,

a központot április harmincadikáig meg kell alapítani.

Ha ezt a szeszszaltermelők nem tennék meg, akkor maga a pénzügyminisztérium fogja megtenni. A pénzügyminiszternek joga van a központ igazgatóságába az általa kiküldött biztoson kívül még két tagot is kinevezni. Ez a központ fogja az országban és a külföldi kivitelre kerülő szeszszal eladni.

A belföldi fogyasztásra szánt szeszszal árát időről-időre a pénzügyminiszter fogja megállapítani

a szeszszal központ igazgatóságának meghallgatása után.

A pénzügyminiszter a törvényjavaslat szerint felhatalmazást kap, hogy a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértésben

elrendelje a benzinnel szeszszal való keverését a motorok hajtásánál.

A pálinka fogyasztási adója

A pálinka állami fogyasztási adója az eddigi 14 dinár helyett 8 dinár lesz hektoliterfokként.

Ezt a fogyasztási adót is a fogyasztók fizetik. A kereskedők kivételesen évi átalányösszegben is fizethetik a pálinka fogyasztási adóját, a pénzügyminiszter által aláírt szabályrendelet alapján. A bányák ez év április elsejétől a községek pedig július elsejétől

csak 2 dinár 50 para fogyasztási adót szedhetnek a pálinka után hektoliterfokként.

Ez a törvény 1932 április elsején lép életbe.

—o—

— A becskeréki vendéglősök a villanyáram leszállításáért. Becskerékről jelentik: A becskeréki vendéglősök tegnap ülést tartottak, amelyen a magas áramdíjak miatt erősen támadták a villanytelepet. A vendéglősök elhatározták, hogy felhívják a villanytelepet az áramdíjak mérséklésére.

A néma hajó

Írta: PÉCHY-HORVÁTH REZSŐ

Az igazat megvallva, azért: mert nő ember voltam már. A feleségemet ugyan nem hozhattam el magammal, hogy láthassa uton-utfélen: hü maradok-e hozzá, de magamban újra megesküdtem és ünnepélyesen beidéztem magamba egykori oltár előtti esküvésemet. Így természetes volt, hogy én, aki szórakozásnál többet nem akartam a lánytól, egy másik, pótfogadalmat is tettem, hogy ebből a csábítóan érdekes és érdekesen csábító kalandból ártatlanul kerülök ki. Amennyiben lehet. Lehet, bizonyára lehet, nagy óvatossággal, minden érzékenységet tapintatosan figyelembe véve. Az előző évek után már nem lehetett csak egy egyszerű visszavonulnom és ilyen nagyfokú udvariasságot el sem követtem volna.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy az utasok között az én „siker“-em igen nagy irigységet szült. Kiváltképpen a kis tiszt volt haragos s szinte látni véltem, amint valamennyien megessenek a tekintetükkel és agyonszójtanak a szemeknek villámaival.

En azonban nem örültem a sikernek. Rosszul esett a kis amerikai lány vágyakozó pillantása, remegő hangja, félremagyarázhatatlan kedvessége és — bár szép volt tökéletes és plasztikus idomu (á la milói Vénusz) — elhatároztam, hogy mindent feltárok neki egy őszinteségi rohamban.

Bántott a lelkiismeretem, hogy még csak remélni is engedtem a kis törékeny Teany-t. Neki bizonyára még csak sejtelve sem le-

het az én „lefoglalt“ állapotomról. Más férfi az én helyzetemmel rutul visszaélt volna. Kihaszalva a lány exaltált szerelmes állapotát, meg az öregek megbízó rokonszenvét és belevitte volna egy olyan fertő, örvény kellő közepébe, amelyből már nem került volna elő tisztán.

Nemes elhatározásomat azonban már nem volt időm megvalósítani. Olyan esemény vetette magát közbe, amely mindannyionk lelkére nézve bénító hatással járt. Megfosztott bennünket minden lelki egészségünktől, békés nyugalomunktól és jobb érzésünktől.

4.

Ködös, hűvös reggel volt. A tenger fölött magasan ültek a nehéz, sűrű ködpárázatok. A nagy víz imponáló mozdulatlansággal nyult el alattunk, alig-alig moccanva néha. Schol egy habfodor sem látszott. Csúpn a hajó orránál, meg a csavarok mögött verődött rajta egy kis olajzöld csillámu hullámesik.

Szokás szerint ismét a fedélzeten voltam Teany-vel. A lány elfogódva, suttogva beszélgetett velem aranyesengéshez hasonló lágy hangján.

— Milyen kár, hogy ma Newyorkba ér a „Carpithia“ és mi elválunk — mondta remegő hangon. — Mi elmegyünk haza, maga pedig itt marad és járja tovább a tengert ezzel a csunya, fekete hajóval...

Csodálkozva néztem rá.

— Hogyan, hát maga azt hiszi, Teany, hogy én tengerész vagyok? — kérdeztem nevetve.

— Hát nem az? — kérdezte, s öröm rez-

gett ki a hangjából.

— Persze, hogy nem! — kacagtam. Most már Teany is nevetett.

— Hiszen én mindig abban a hiszemben voltam, — mondta nevetve, — hogy maga a Cunard-Line alkalmazottja, vulgo: hajóorvos... Hiszen ez a sipka...

— Igen, ez a sipka a Cunard jelvényét viseli, de én ezt csak kényszerűségből viselem. A kalapom hűtlen lett hozzám: a tengerbe pottyant. Orvos vagyok, az igaz, de nem tengerészorvos. Akkor hagyom el a hajót és abban a kikötőben, ahol akarom.

— Igazán?! — kiáltott fel lelkendezve, gyermekes örömmel. Boldog sugár vibrált az arcán. — Akkor velünk jön, ugye? Meg kell ígérnie, hogy velünk jön! Nos, igen?

— Hogyne, örömmel! — hagytam helyben és örültem, hogy már egyszer véget ért a gyermekes kitérés.

A tenger hátán ülő vastag, sűrű ködpára egyszerre csak oszladozni kezdett, ritkult. Lassan szállt fölfelé. A levegő is mind tisztább és tisztább lett. Egyszerre kelet felől halvány fénykorong látszott, amint azon erősködött, hogy a nehéz ködöt feloszlassa, szétterítse. A nap volt, amely lassan, megfontoltan, méltóságteljes lassúsággal haladt előre pályáján. Amint az elszálló ködök egyszerre megtisztultak, újból láthatóvá vált sárga, aranyos teste. Erős fény esett hirtelen a szeliden meglapuló tenger vizére. Minden csöpp vizet megcsillogtatott s ezek mint a gyöngyszemek villóztak, sziporkáztak a nap szőke sugaraiban.

(Folytatjuk)

A termelők saját termésű áruikat cégbejegyzés és iparigazolvány felmutatása nélkül is exportálhatják

Az illetékes hatóságoknak igazolnók kell, hogy saját termésű árut kívánjanak a külföldre szállítani

A pénzügyminiszterium államszámvevő-ségi osztálya értesítést küldött a vajdasági bankok egyesületéhez és közli, hogy a pénzügyminiszter II.—10182. szám alatt jóváhagyta, hogy a meghatalmazott bankok a termelőknek áruik kivételénél akkor is kiadhatnak igazolványokat, ha azoknak nincs cégbejegyzésük, vagy iparigazolványuk, ezzel szemben azonban bizonyítják, hogy saját termésű áruikat akarják külföldre szállítani.

A termelők annak bizonyítására, hogy saját termésű áruikat akarják exportálni, kötelesek a meghatalmazott bankhoz az illetékes hatóság (községi bíróság iparkamara, járási főnökség) igazolványait betervezni és a bankoknak ilyen esetekben az exportőrökkel meg kell ismertetniük a valutabiztosítás kötelezettségének módját.

Csődönkívüli kényszeregyezés. A noviszádi törvényszékhez néhány nappal ezelőtt Halai Jovan bácsopotrováci kereskedő kérvényt adott be, amelyben csődönkívüli kényszeregyezési eljárás megindítását kérte maga ellen. A noviszádi törvényszék tegnap a kereskedő kérelmére elrendelte a csődönkívüli kényszeregyezési eljárást. Egyeztető bíró Levakovics Matija, vagyonekezelő Tomovics Mirko bácsopotrováci községi jegyző. Jelentkezési határidő április 1, tárgyalás április 6-án. A cég hitelezőinek száz százalékos kvótát ajánl egy év alatt az összes költségekkel.

Rádió műsor:

Csütörtök március 3

Beograd. 11.05: Gramofon. 12.05: A rádiózenekar hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 16: Népdalok harmonikán és hegedűn. 16.30: Schwarz Mihály előadása Wagner Richard és a nők címen. 17. Gramofon. 19: Francia nyelvlecke. 19.30: Tornaóra. 20: Orvosi előadás. 20.30: A rádiózenekar hangversenye: 1. E. Hach: Hamlet, nyitány; 2. Ippolitov—Ivanov: Kaukázusi Suite; 3. Saint-Saens: Bachanale a Sámson és Dalila operából; 4. Saint-Saens: Mandolinata; 5. Saint-Saens: Danse de la gypsy a VIII. Henry operából. 21.30: Átvitel Ljubljánából. 22.30: Ujsághírek. 22.50: Cigányzeneátvitel a Petrosacska Zadruga étterméből.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 12.05: A Budapesti Koncert Szalónzenekar hangversenye. 1. Yoshitomo: Japán szvit. 2. Gounod: Invocation. 3. Ábrahám Pál: Pardon madame, keringő a Viktóriából. 4. Lénárt Ferenc: Serenada lirique. 5. Komjáthy Károly: A szív, tangó a Fizessen nagysád című operettből. 6. Vértés Henrik: Nem kell a babáknak... rumba. 4.00: Martos Vera meséi. 5.00: Dr. Villax Ödön m. kir. kísérletügyi adjunktus: A tavaszi munkálatok. 5.30: Csorba Dezső és cigányzenekarának zenéje. 6.15: Angol nyelvoktatás. 6.35: Az 1. honvédegyalozozred zenekarának hangversenye. 7.35: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádiószakosztályának előadássorozatában Kauszer János felolvasása: Vevők lényege. Telepek. Hálózati vevők, teleppótlók. 8.00: Sándor Erzsé hangversenye. Zongorán kísér Polgár Tibor. 8.35: Az utolsó farsang. Színjáték 3 felvonásban. Irta Vándor Kálmán. Rendező Odry Árpád. Utána körülbelül 10.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.20: A Meiles magyar vonósnegyes hangversenye. 1. Dohnányi: Első vonósnegyes. 2. Tartini: Versenym üviola da gambára. Előadja Scholz János. Zongorán kísér Polgár Tibor. 3. Beethoven: Vonósnegyes op. 18, no. 4. 11.20: Megyeri Gyula tangó- és jazz-zenekarának hangversenye a Dunapalota szállóból Varsányi Rudolf énekcsapattal.

Bécs. 5.05: Lehár-ünnep. 7.40: Eysler-est. Römisch-zenekar és Heller Erika (ének). 9.10: Haydn: Vonósnegyes. 10.15: Badeni fürdőzenekar.

Bukarest. 8.20: Szimfónikus hangverseny.

Milanó. 8.15: Rézfúvós zenekar. 9.00: Opera a Scalából.

Vasárnap megindul a másodosztályú bajnoki szezon a noviszádi alszövetségben

Két első, hat másodosztályú mérkőzés a vasárnap programján

Vasárnap nagy napja lesz a noviszádi alszövetség második osztályának. A kissé hosszúra nyúlt téli szünet után megindul a bajnoki szezon a második osztályban, a tavaszi bajnoki pontokért. Az alszövetség helyes munkamegosztása alapján egyelőre a második osztály négy csoportja áll starthoz, az ötödik csoport április 3-án kapcsolódik be a bajnoki küzdelmekbe.

A március elejére ittfeldekelt tél nehéz feladat elé állítja a második osztály egyesületeit. A csapatok — különösen a vidékiek — ugyszólván egyetlen tréningmérkőzést sem játszhattak a kedvezőtlen időjárás miatt és így nem érthették el azt a formát, ami a bajnoki mérkőzések megkezdése előtt kívánatos lett volna. Az első bajnoki mérkőzések sportbeli sikere így meglehetősen kétes, de minthogy márciust irunk, végre talán megjavul az idő és a másod-

osztályú egyesületek szabad vasárnapjaikat felhasználhatják barátságos mérkőzések rendezésére.

Vasárnap természetesen az első osztályban is folytatódna a bajnoki mérkőzések. Az elsőosztályú bajnokság negyedik fordulóját játsszák le vasárnap, két mérkőzés keretében. Noviszádon a Vojvodina a Juda Makkabival mérkőzik, Sabácon a mitrovicai Gradjanszki a Mácsvával.

A másodikosztályú csapatok kapunyitását hat mérkőzés keretében tizenkét csapat tartja. Az első csoportban Noviszádon a PAK a petrováci Szlovaeskit fogadja. A második csoportban ugyancsak Noviszádon a Szlavia—Graficsár mérkőzés kerül eldöntésre. Petrovaradinban a Gradjanszki—Rumai Spárta, Indjiján a Rádnieski—Kamenicai Fruskogorac, Mitrovicán az MSK—Zanatlija és a Podrinje—Rádnieski mérkőzés szerepel a műsoron.

Berlinben az elmúlt héten halálosvégű boxmérkőzés zajlott le Sabotke és Völkner boxbajnokok között. Baloldali képünk a tragikus végű boxmér-

kőzés egyik jelenete, jobboldalon Völkner, aki az utolsó ütés után néhány perccel kiszenvedett.

Bombaprogramot állított össze a szpliti Hajduk

A szpliti Hajduk, mely már a múltban is egyik legmértőbb reprezentánsa volt a jugoszláv futballsportnak, gazdag és érdekes programmal lepi meg a szplitieket az 1932-es futballévadban. A Hajduk felismerve, hogy az egészséges fejlődés feltétele az erős ellenfél, 1932. évre Európa legjobb nevű csapatait kötötte le szpliti vendégjátékra.

Alább adjuk a szpliti Hajduk idei futballprogramját:

Március 10—20: Zagrebi Jugoszlávia; március 27—28: katolikus husvét napján, GAK (Grácie); április 24: a szpliti alszövetség döntője; május 8: országos bajnokság; május 22: országos bajnokság; május 28—29: BASK (Beograd); június 5: Szplit—Varsó, vagy Hajduk—Varsó; június 12: országos bajnokság; június 18—19: Hungária (Budapest); június 25—26: Spárta (Prága); július 2—3: Budai 11 (Budapest); július 17-től augusztus 15-ig országos bajnokság; augusztus 19—20: Nachod (Prága); augusztus 28: országos bajnokság.

A NAK hivatalos hírei. Értesítjük az egyesület összes játékosait, hogy a rendszeres tavaszi tréningeket ma, csütörtökön délután 2 órai kezdettel megkezdjük. Ujabb beosztásig a tréningek minden kedden és csütörtökön délután 2 órakor kezdődnek. A diákjátékosok, akik délután járnak iskolába, kötelesek délelőtt kondíciótréningre menni. — Intéző.

A NAK első csapata vasárnap Szomborban szerepel. A NAK, ha a tárgyalások sikerrel végződnek elegendő tesz a szombori Sport meghívásának és ez esetben vasárnap hosszú idő után ismét Szomborban játszik.

Ottawa (Kanada)—Lengyelország 4:1. Jégközi.

Uj jugoszláv rekordot állítottak fel a siugrásban. Bohinjban tegnap rendezték meg a jugoszláv siugrobajnokságot. A verseny nagy meglepetést hozott, amennyiben a tavalyi országos bajnok Jakopies 42 méteres ugrásával csak a második helyet tudta elfoglalni, a 43 méteres ugrásával új jugoszláv rekordot felállító fiatal Palne Franja mögött. A harmadik 40.5 méteres ugrással Schrammel lett.

A BASK megővta a BSK ellen elvesztett mérkőzését. Tegnap befutott a beográdi alszövetséghez a BASK óvása, melyben érveléssel és tanúkkal igyekszik bizonyítani igazát az ominózus harmadik gólnál, melyet szerintük a BSK szabálytalanul ért el.

Keddől-péntekig
HAROLD LLOYD legkitűnőbb hangosfilmje
Vigyázz Harold!
 Ez a film mindenkit megnévtet!
 Jöjjetek és nézzétek meg Harold Lloydot, mert csak 5
 névvel lehet meg benneteket a nehéz időben!
 Előadások kezdete 4. 1/4 és 16 9 órákor
 Bélyeg: 6, 8, 10 és 12, páholy 14 dinár

Március 13-án a kulai Rádnieski mutatkozik be Topolán. A Bácskapolai JAK március 13-ára a kulai Rádnieski jónévű csapatát kötötte le. A Rádnieski a középcsoport második osztályának legjog-sabb bajnokaspiránsa. A revüsmérkőzés március 28-án husvét hétfőjén lesz Kulán. Topolán nagy ér-deklődéssel várják a szezonnyitó mérkőzést.

Bane Szekulics csapata 6:2-re győzött. Uránia (Genf)—Young Fellows 6:2. Szekulics három gólt rugott.

— A szuboticaei Hajduk felebbezett az ellen, hogy nyolc egyesület legyen az első osztályban. A Hajduk szuboticaei sportegye-sület tegnap meglebbezte az igazgatóta-nácsnak azt a döntését, hogy nyolc egyesü-let legyen az első osztályban. A Hajduk egyttal bejelentette, hogy nem hajlandó résztvenni az alszövetségi serlegmérkőzése-ken.

A szuboticaei bajnokság a vége felé kezd érdekes lenni

Most már csak a Bácskának és Szandnak vannak reményei a bajnokság megszerzésére

A szuboticaei elsőosztály bajnokság most már a vége felé közeledik, de a helyzet még eléggé bizonytalan és lehetetlen jóslatokba bocsátkozni, hogy kié lesz az elsőség. A Bácskának több esélye van a bajnokság elhódítására, mint a Szandnak, de a szerencse is sokszor közrejátszik és egy vesztett mérkőzés megpecsételheti a csapatok sorsát. Mindkét élcsoportnak még két mérkőzése van hátra, amelyek közül, a Zsak csapatával való találkozásuk, lesz a döntő. A Vasutas csapat ugyanis jelenleg pompás formában van és nem lehetetlen, hogy a vezetőcsapatoktól pontokat fog elhódítani.

A vasárnapi mérkőzések keretében két olyan küzdelem is kerül lebonyolításra, amelyek döntő kihatással lehetnek a bajnokságra. Az egyik a Zsak-Bácska mérkőzés, amely Ruzmann bíró vezetése mellett a Bácska-pályán kerül lejátszásra,

amíg a másik a Szand-Sport találkozása, amelyet a Szand-pályán tartanak. Ennek a mérkőzésnek a bírója Kujundzsics Albe. A harmadik az SzMTC-FAKO mérkőzés csak a középhelyezéseket forgathatja fel, amennyiben az SzMTC győzelme esetén még megszerezheti a harmadik helyet. Az utóbbi mérkőzést Sefesics vezeti.

A vasárnapi döntőfontosságú forduló előtt a szuboticaei elsőosztályu tabella állása:

1. Bácska	10	7	2	1	20:10	16
2. Szand	10	7	0	3	25:10	14
3. Zsak	10	5	2	3	22:12	12
4. SzMTC	9	5	0	4	28:18	10
5. Villanytelep	11	4	2	5	20:23	10
6. Sport	10	1	3	6	13:27	5
7. FAKO	10	1	1	8	9:30	3

Rövidesen ismét megindul az odzsaci járási bajnokság. Husvét után megindulnak a Leszmeiszter serlegmérkőzések, melyeken kizárólag az odzsaci járáshoz tartozó községek futbalcsapatai vehetnek részt. A serlegadómozgó úgy határozott, hogy az idén utoljára írja ki a serleget és pedig úgy, hogy a küzdelemben kizárólag az odzsaci járáshoz tartozó egyesületek vehetnek részt, nyolcas létszámmal. Az egyesületek lehetőleg még március havában jelentkezzenek a serlegadómozgónál: Leszmeiszter, Parfumeria Odzsaci. A serleggyőztes végleg megkapja az idén a serleget, a két legjobb csapat Odzsacin az OSC pályán döntőt játszik. A mérkőzéseket kétfordulós pontrendszer szerint rendezik. Az odzsaci járásban máris nagy az érdeklődés a mérkőzések iránt.

Derbimérkőzés Odzsacin. Vasárnap az Odzsaci SC utolsó tavaszi és egyttal utolsó bajnoki mérkő-zését játssza régi riválisával az apatini Tri Zvezde csapatával. A két egyttés találkozója a szezon legnagyobb sportattrakcióját jelenti. Mindkét csapat erősen készül a nagy találkozóra, mindkettőre a helyezés szempontjából fontos a mérkőzés kimenetele.

Vidéki ellenfelet keres a szuboticaei TANK. A szuboticaei kereskedők sportklubja a TANK első csapata számára vidéki ellenfelet keres március bármely vasárnapi terminusára. Megkeresések Schvalb Miklós intézőhöz küldendők (Szubotica, Alekszandra 7 szám).

Araisz (Szaloniki)—Panatenaikosz (Athén) 0:0. Igen nagy érdeklődés előzte meg a szaloniki és az athéni bajnokok találkozását. A megjelent nézők mindvégig élvezetes és hatalmas tempójú mérkőzés-nek voltak szemtanúi, mely az erőviszonyoknak megfelelően gólnélküli döntetlennel végződött.

A prágai Szlávia és Spárta Kopenhágában. A kopenhágai vezető egyesületek lekötötték a prágai Szláviát és a Spártát egy-egy Kopenhágában lejátszandó nemzetközi mérkőzésre. Májusban a Szlávia, júniusban pedig a Spárta látogat el a dán fővárosba.

A horgosi kereskedők egyesületének közgyűlése

A gyűlés ismét az egyttés kamara mellett foglalt állást

A horgosi kereskedők egyesülete kedden délután tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen a tagok teljes számban megjelentek. Elnöknek Vass Sándort, alelnöknek Kocsis S. Pált, első titkárnak Pál Jánost és második titkárnak Gyulai Endrét választották meg. A titkár többi része és a választmány kisebb változásokkal a régi maradt. A gyűlésen a volt titkár igen szép beszéd keretében vázolta a kereskedők egyesületének múlt évi működését. Különös elismerést fejezte ki a volt elnöknek Dénes Arturnak az egyesület érdekében tett fáradozásáért. A pénztári jelentés és egyéb indítványok letárgyalása után az egyesület újból állást foglalt az egyttés kamara mellett. Ezután a gyűlés végetért.

Képeit legolcsóbban LERCH, Futoski put 9. üveges és keretező specialista rámázza. Szentképek állandó nagy választékban a legolcsóbban kaphatók.

KÉZIMUNKASZALON

V. I. Z. VRNČIĆ
 SALON „RUČNIH RADOVA“ NOVISAD
 KRALJA PETRA 19
 ajánlja a n. é. hölgyközönség figyelmébe mindennemű 681
 kézimunkáit, női- és férfi-fehérneműt
 modern és izlases kivitelben a legolcsóbb áron. Előnyömda.
 Párnamentirozás olcsón és gyorsan. Endlítés 1 dinár, azszu-
 urozás 2 1/2 dinár metereként. Ugyanott tanulóknak felvételtnek

Nagyságos Asszonyom!

Ha jó, olcsó és kiváló minőségű fűszerárút óhajt vásárolni, sziveskedjék

Gausz Viktor

Haltéri
 fűszerüzletét felkeresni!

LIFKA TON KINO

Ma, csütörtökön eseményszámba menő díszpremier
 A Vajdaságban először

Anna Sten, Emil Jannings

az ábrázoló művészet nagy színészeinek minden eddigi filmjét felülmúló alkotása

Szenvedély viharal

Emlékezik még az „Elsodort Ember” görcsösen zokogó öszetörő lelki könyvelőjére - Látta a VARIÉTÉ meg-csall akrobatájának szenvedéseivel telt életét - Ballotta a sli-ker csapatjának tündöklő „Oroszország” híres Rettenetes Ivánját, akkor fogalmat alkothat magának a Szenvedély viharáról, melyben EMIL JANNINGS életének legemberibb szerepét alkotja, ANNA STEN, szépséges szenvedélyes asszony a szívek és érzékek markolójaként, szöke mint a buza, kegyetlen mint egy vámpír

Előadások kezdete: 4. 1/4 és 1/9 órákor. Rendes helyárak

HALLO! Drága kis pajtásaink!

Megígértük, hogy vasárnap délelőtt újra eljövünk hozzátok új mesékkel és új ötletekkel. Reméljük, hogy jók lesztek, addig is csókol benneteket hűséges mesemondótok Miky Maus, Bimbo és Flip, b béka. Hélyárak 3 dinár.

LAKÁSKÖZVETITŐ

Egy cím kétszeri meghirdetése hat dtnár, negyszeri meghirdetése 10 dinár. Kétszeri betűs címek ára kétszeres. Ez a rovatunk hetenként háromszor: keddi, csütörtöki és vasárnapi számunkban jelenik meg

EGYSZOBÁSÁK:

Noviszádon

- Loncsarszka 6.
- Batorijevo 31.

KÉTSZOBÁSÁK:

Noviszádon

- Futoski put 27.
- Laza Koszticsa 39.
- Adamovics naszjelje I. 147
- Nemacska ulica 8.
- Gajevo ul. 9.

HÁROMSZOBÁSÁK:

Noviszádon

- Vojvodjanska 13.
- Sremska ul. 5.
- Dubrovacska 7.

NÉGYSZOBÁSÁK:

Vel. Beckereken

- Karadjordjev trg 3.

BUTOROZOTTÁK:

Noviszádon

- Carinska 1.
- Futoski put 53.
- Laza Koszticsa 28.
- Laza Koszticsa 35.
- Görögiskola ucca 6.
- Jevrejszka ul. 14.
- Gajevo ul. 8.
- Jevrejska ul. 6. Weiss-berger, márc. 1-re.
- Izsák, Dundjerski pala-
lota III.
- Suvobrszka 4. I. eme-
let, Börze mellett.

ÖZLETHELYISÉGEK:

Noviszádon

- Futoski put 27.

RODAHELYISÉGEK:

Noviszádon

- Futoski put 7.

RAKTÁRHELYISÉGEK:

Noviszádon

- Futoska ul. 29.

Nyílttér

Hirdetmény

Schlésinger Izidor úr üzletét megvettem, miért is kérem az összes hitelezőket, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül bejelenteni sziveskedjenek, mert a később érkező követeléseket nem veszem figyelembe. Čurug, 1932. III. 3.

Stražmešterov Boško
 kereskedő

Meghívó

A Noviszádi Hitelszövetkezet 1932. évi március hó 6-án délelőtt 11 órákor saját helyiségében, Dudarszka ul. 18. sz.

rendes évi közgyűlését

tartja meg, melyre a tagok (üzletrészesek) az alapszabályok értelmében meghivatnak.

Targyso-rozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1931. évi üzleti eredményről.
  2. A felügyelőbizottság jelentése.
  3. A merleg elfogadása és az igazgatóság és a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
  4. Igazgatósági tagok választása.
  5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
  6. A felveendő kölcsönök maximumának megállapítása.
- Noviszád, 1932. február hó 12-én.

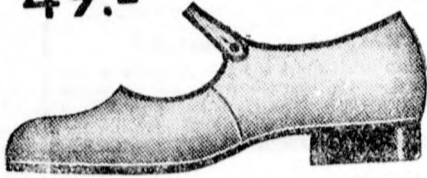
Az igazgatóság.

ÚJRA LESZÁLLÍTOTTUK AZ ÁRAKAT.

Vevőinknek igyekszünk megadni a lehetőséget lábbeliét a mostani árak a feléért megszerezni. Nem csak cipőinknek meg harisnyáinknak az árát szállítottuk le hanem szolgáltatunkat a vevőink szemben kibővítettük és tökéletesbítettük. Cipőink árát leszállítottuk. Eltávolítottuk a munkanélküliséget. Segítünk vevőinknek.

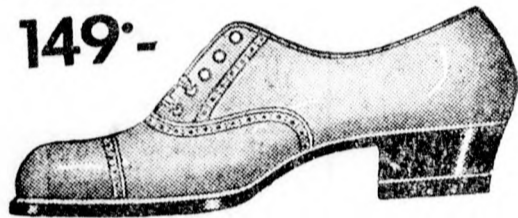
ÜGYELJEN AZ ÚJ ÁRAINKRA.

89.-
49.-

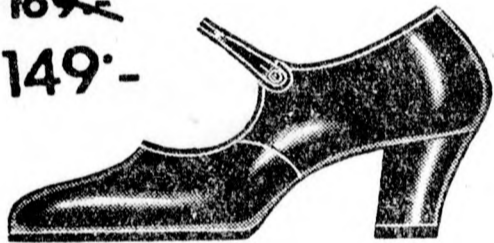
2842-05 cikk
A gyermeke büszke lesz ha új cipőjében az iskolába mehet. Emiatt árusítjuk ezen csattos félcipőt lakkból vagy boxból 27-34 gyermekszámok csak Din. 69.- ért, hogy mindenki megszerezhesse.

109.-
149.-

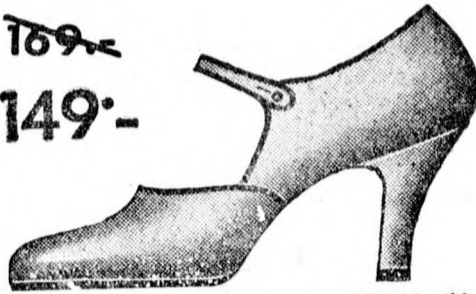
3635-18 cikk
Egésznapra használatra ezen különösen kényelmes, alacsony sarkú fűzős-félcipő

109.-
149.-

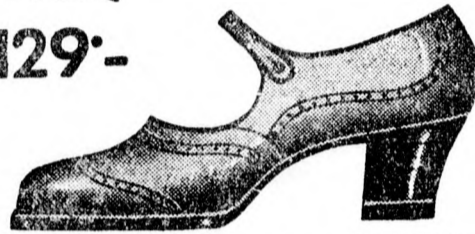
1845-01 cikk
Könnyű és különösen kényelmes csattos lakkfélcipő, alacsony sarkú. Ugyanaz csatt nélkül Din. 149.- vagy szarvánnyal Din. 169.-

109.-
149.-

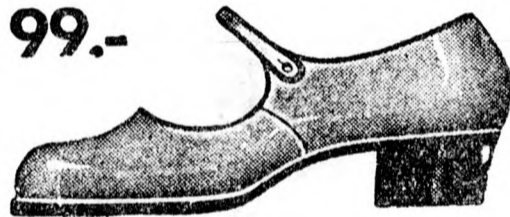
9875-03 cikk
Szolid és elegáns lakkfélcipő minden hölgynek a korzón vagy társaságban nélkülözhetetlen. Leszállított ára csak Din. 149.-

149.-
129.-

2945-11 cikk
Praktikus és elegáns félcipő fekete boxból, ugyanaz vasárnapra és ünnepre lakkból Din. 149.-

99.-

3945-03 cikk
Mindennapi használatra ezen praktikus, kényelmes és könnyű félcipő fekete boxból. A formájú mindenkinek szerezheti magának

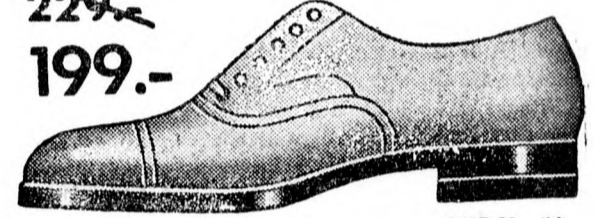
Bata

109.-
129.-

3967-22 cikk
Kényelmes magas férfi fűzőscipő erős marhaboxból, szélesvágású. Tartós gummi vagy bőrtalppal egy órában. Azelőtt Din. 169.- mostan csak Din. 129.-

229.-
199.-

9637-21 cikk
Tartós elegáns félcipő finom boxból, bőrtalppal. Kapható fekete vagy barna színben, ára Din. 199.- lakkban leszállítottuk az árat D. 229.-ről D. 199.-ra

69.-

2947-00 cikk
Mindenkinek szerezhet magának kényelmes szandál-cipőt, gyermekszámok 22-26 Din. 39.-, 27-34 Din. 49. Hölgyszámok 35-38 Din. 59.- férfiszámok 39-45 Din. 49

Aréna-Ton-Mozi-Szombor
Csü. örtóktól - vasárnapig

Inspiráció

Főszerepben:
Greta Garbo

Ezenkívül:
Az úrnapi körmenet Somborban

ELADÓ

Velikbecekereken a legnagyobb gyár szomszédságában forgalmas vendéglő eladó. Treisz Béla, Velikbecekerek Vojvoda Supljicka ul. 11. 707

Nagy uccai helyiség Novisadon

legforgalmasabb helyen (16-ucában) amelyben már több mint 30 éve söröző és étterem van, italmérését engedéllyel kedvező feltételek mellett

kiadó

Bővebbet Novisadon Kr. Aleksandra ucca 7. a traktban. 814

ELADÓ

Ritka alkalmi eladás Novisadon! Új 3 emeletes ház 20 évi adómentességgel, 12 lakóval és évi 170.000 dinár lakkbélrel eladó 1.125.000 dinárért. Továbbá egy új földszintes ház ugyancsak 20 évi adómentességgel, 4 lakással, vendéglő italmérését engedéllyel eladó 195.000 dinárért. Megízott Mirkov Dusan Novisad, Karadjordjeva ul. 16. 873

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŐS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

Uvegpultok Cégablak

ALBA

NOVISAD

Eladó fűtőtelek az állomás közelében és két hold szőlőtől. Cim a novisadi kiadóban. 825

Egy jókarban levő 6 üléses auto sürgősen eladó 8000 dinárért. Novisad, Futaki ut 79, a buféban. 816

ALLAST KERES

Gyermektelen fiatal házaspár házmesteri állást keres. Nagy Ferenc, Novisad, Arse Teodorovicseva 19. sz. 815

A szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

GAZDASZONYNAK vagy házvezetőnek ajánljuk katolikus özvegyasszony, aki a háztartás és gazdaság minden ágában jártas Címe megtudható a Reggeli Ujság kiadóhivatalában, Novisad. 824

KIADÓ

LAKÓHAZ jönnek át-lakni a Zmaj Jovan Jovanovic u. 16 sz. alatt mérsékelt bérrel azonnal bérbeadó. Boksán városi tanácsnok. 612

KERESLET

Használt, jó karban lévő írógépet megvételre keresek. Samu Kraus, Novisad, Pašiceva ul. 32. 691

3-4 szobás lakást keresek a Cara Dusana utcában vagy a környékén. Cim a novisadi kiadóban 818

UJDONSÁG- Akvizitőr, hölgyek és urak jó keresetre felvételt. Zeljeznicka 32. 820

Fodrásznőt azonnali belépésre keresek. Gubanda János Novisad, Futaki ul. 22. sz. 817

Üzleti ajtó és fűszerüzlet berendezés megvételre kerestek. Novisad, Dudarska ul. 28. 821

KÜLÖNFÉLE

ÚJ TEMPLOMOK

részére stáció-képek és szent-ábrák azonnal megrendelhetők Bachinger cégnél Subotica 060

Kölcsönkönyvtár

állandóan új könyvek. - „Kultura”, Novisad, Futoska 5. 4483

Nincs többé öreg nő: Egészséges arcszín, friss, tiszta, pattanas és ráncmentes arc bõr a késõ korig csak a Kovács-féle nagy enyedi arckenõcs és borax szappan használata által érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Fõlerakás Herzi drogéria, Subotica 637 3

Dobozokat

kereskedelmi és ipari célokra legolcsóbban gyárt, lemezeket raktárról szállít „Pax” Novisad. Telefon 27-69. 5373

ÚJ ELSŐRENDŰ ÉTTEREM-SZÁLLODA

NOVISZADON

a Knežinja Zorka téren (régli Buzatér) „OVA ANĐJELA” néven legmodernebben berendezett étterem és szálloda. Estéként elsörangú zenél Szombat-vasárnap este tánc! Havi abonementét és szert 550 - dinár, teljes napi pezso szobával 60 - dinár. Tulajdonos STEFANOVIĆ STEVAN

Modern BUTORAIM szenzációk

Okvetlen gyözdjék meg!

SZABADOS

13 Novembra ul. (Bajai ut) 10. Subotica